SALI
28 TEŞRİNİEVVEL 1930
5 inci sene, No 1694
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 nci sahifede :
1—Sultan Hamit tarihi tefrika
2—Harici ve son haberler
3 üncü sahifede:
1— Cumhuriyet bayramında vilâyette büyük bir resmi kabul yapılacak
2— Tapuda yeni nizamname tatbik ediliyor
3— Memurları tahkir eden kadın cürmünü küllîyen inkâr ediyor
4— Ameli hayat mektepleri etrafında yapılan neşriyat
4 üncü sahifede:
1- Felek 2- Hikâye 3- Roman

Almanyada vaziyet

Alman milletinin son günlerdeki maddi ve manevî vaziyeti bütün cihan efkârı umumiyesini çok yakından işgal etmeğe başlamıştır. Avrupanın göbeğinde şark ve garbi şiddetle alâkadar edecek surette faal bir rol oynamakta bulunan 65 milyonluk bir kütlenin vaziyeti tabiîdir ki hiç bir millet tarafından lâkaydile karşılanamaz, milletler arasındaki tesanüt ve karşılıklı merbutiyet, dünyanın geçirmekte olduğu son iktısadî buhranla herkesin gözüne batacak surette kendisini göstermiştir. Alman mukadderatının seyri, hiç şüphesiz diger bir çok milletlerin mukadderatı üzerinde de müessir olacaktır. Bunun için biraz da etrafı dinlemek, etrafı görmek, kendimizi de daha iyi tanımak faydasız değildir.

Cihan harbinde mağlûp çıkarak Versay muahedesini imza ettiği günden itibaren Alman milletinin tarihinde yeni bir kaynaşma devri başlamıştır. Alman milletinin evvelâ izzeti nefsini sonra da maddî ve manevî menfaatlerini çiğniyen ağır şartlar, hiç şüphesiz, hangi şekilde olursa olsun Almanyanın siyasî iktısadî ve içtimaî hayat şartları üzerinde mühim tesirler yapacaktı. Bir içtimaî hayat içinde memnuniyetsizlik âmilleri, kar topu gibi yuvarlanmakta devam ettikçe büyük bir memnuniyetsizlik digerini doğurur bir şaşkınlık, mütemadî şaşkınlıklar husule getirir. Hele bu vaziyete düşen halk kendine rehberlik edecek kendine daha iyi bir istikbalin ümitli ışıklarını gösterecek büyük devlet adamlarından mahrum kalırsa perişanlığı daha ziyade artar, ve aklı selimin kabul edemiyeceği hareketlerde, fikirlerde selâmet çarelerini aramağa başlar.

Rur havzasının Fransızlar tarafından işgali üzerine Almanyada had devresine giren birinci umumî buhranŞtreseman'ı meydana çıkarmıştır.

Milletine sabır ve intizarı tavsiye etmeğe, ona daha müsbet ve zamana uygun bir yol göstermeğe muvaffak olan Štreseman ölünceye kadar kolunu ve prestijini muhafaza etti. Dahilde demokrasi ve cümhuriyet umdelerinin, hariçte sulh ve uzlaşma esaslarının galebesine çalıştı. Almanya devir, devir Versay muahedesinin yüklerini hafifletmeğe muvaffak oldu. Ren havzası ecnebi işgalinden kurtuldu. Avrupanın ve belki de bütün dünyanın başlıca kâbusu olan Alman, Fransız münasebatı iyileşti, ve hattâ bir aralık Štreseman — Briand dostluğunun iki memleket arasında da tahakkuk etmek üzere bulunduğu iddia edildi.. Fakat taliin kör oyunu burada da kendini gösterdi. Eser tamam olmadan ve hiç beklenilmiyen bir zamanda Štreseman sahneden çekildi. Štreseman'ın ölümü Almanya'nın çok nazik ve karışık olan fırkalar müvazenesini ve bu nazik müvazeneye istinat eden hükûmetin vaziyetini değiştirdi. Onun Prestiji karşısında meydana çıkmağa cesaret edeyen bir takım sergüzeşt politikacıları ortaya atıldı. Esasen vaziyet tehlikeye müsaitti. Bütün dünyayı kasıp kavuran iktısadî buhran Almanyayı da demir çemberi içine almıştır. İşler duruyor.. İşsizlik artıyor. Maddî istirap muhtelif şekildeki propagandalar için müsait bir zemin hazırlıyordu.. İşte Almanya bir taraftan başsız ve rehbersiz bir vaziyette bulunurken, diğer taraftan malî ve iktısadî buhranların istırabı içinde kıvrılırken 14 Eylûl Rayiştağ intihabı yapıldı. Çare ararken Almanyayı daha ziyade çaresizliğe düşüren bu intihap neticeleri itibarile Alman tarihinin yeni bir dönüm noktasını teşkil edecek mahiyettedir. Bugün inkişaf etmekte olan mühim neticeleri gelecek yazılarımızda tetkik ve tahlil edeceğiz.

ZEKİ MES'UT

931 senesi bütçesindeki tasarruf

Ankara, 27 — 18 milyon lira tasarrufla tesbit edilmiş olan 931 bütçesinde düyunu umumiyede dahil olduğu halde, bütün vekâletler bütçesinde tenkihat vardır.

Nafıada bir milyondan fazla tasarruf yapılmış, İktısat vekâletinde, dahildeki muamele vergisine mukabil primlerkalcağından ehemmiyetli tasarruf temin edilmiş olacaktır.

Gazi Hz., M. Venizelosu kabul ettiler
Macar Basvekili geldi ve Ankaraya gitti

Macar Başvekili dün sabah geldi

Sirkeci garında yapılan istikbal pek samimî ve hararetli oldu

Kont Bethlen, şehri gezdikten sonra akşam hususî trenle Ankaraya gitti.

Kont Bethlen dün akşam Haydarpaşada teşyi edilirken

Macar başvekili Kont Bethlen cenapları dün saat 12 de şehrimize gelmiştir. Macar başvekiline Macar matbuat müdiri umumîsi Kont Şaki ile kendi kâtibi hususîsi refakat etmekte dirler.

Garda istikbal

Kont Bethlen cenaplarını Sirkeci istasyonunda Vali ve Belediye reisi Muhiddin, merkez kumandanı Rahmi, Polis müdürü Ali Rıza, liman şirketi müdürü Hamdi Beylerle sair zevat, Macar sefarethanesi erkânı, Macar kolonisi, Macar mektep talebeleri, Polis ve asker müfrezeleri ile bir bando muzika tarafından istikbal olunmuştur.

İstasyon dahil ve haricî Türk Macar bayrakları ile süslenmiş, polisler ve istasyon memurları tarafmdan intizam temin edilmiştir.

Tren gelirken

Kont Bethleni hâmil olan tren istasyona bir buçuk saat teehhürle ve tam saat 12 de muvasalat etmiştir. Kont Bethlen ve maiyeti için trenin arkasına hususî bir vagon bağlanmıştı. Tren istasyona muvasalât ettiği zaman bando Macar marşını çalmıya başlamış, tren tevakkuf edince de vali beyle sair karşılayıcılar vagonun kapısına gidip başvekili karşılamışlardır.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Yavuz

Dün halk, zırhlıyı gezdi..

Zırhlı her türlü asrî techizatı haizdir

Evvelki gün limanımıza gelen "Yavuz" zırhlımızdünsabah tan itibaren halka açılmış ve ziyaretçilere geminin flika ve motörleri tahsis olunmuştur. Havanın muhalefetine ve şiddetli yağmurlara rağmen akşama kadar iki bin kadar halk sonsuz bir iştiyak ve tehalükle gemiyi gezmişlerdir.

Bunlar arasında Darülfünun lularla Galatasaray ve İstanbul liseleri talebeleri ve bazı ecnebiler de vardır.

Yavuz'un zabıtanı ziyaretçilere çok büyük bir nezaket göstermiş ve kendilerinin senelerdenberi biriken meraklarını tatmin ederek geminin her tarafı ve bütün yeni tertibatı hakkında izahat vermişlerdir.

Kıymetli bir hatıra

Gemiye gelenlerin göğüsleri ne bu ziyaret gününün kıymetli bir hatırası olarak Yavuz'un resmini ve "T. C. G. Yavuzu ziyaret hatırası" ibaresini muhtevi güzel rozetler talik olunmuş ve ayni resim ve ibareyi ihtiva eden kartlar ve kırmızı bazubentler dağıtılmıştır.

Birçok halk bittabı flika ve motörlerin çok büyük tehalük ve ihtiyaca tekabül etmemesi ve denizin sandal ile gitmeğe mâni olacak kadar şiddetli olması yüzünden Dolmabahçeden dönmeğe ve ziyaretlerini tehire mecbur olmuşlardır. Sabahtan akşama kadar "Yavuz" un flikaları ziyaretçileri Dolmabahçe rıhtımından gemiye taşımakla meşgul olmuşlardır.

(Devamı 6 mcı sahifede)

İzmir çok elîm bir felâket geçirdi!

1500 e yakın ev yıkıldı; şimdiye kadar enkaz altından çıkarılan, seller önünden kapılan cesetlerin mikdarı 68!

Şehir ve mülhakatı zifirî bir karanlık kaplamış, kara bulutlar evlerin damlarına inmiştir. Binlerce vatandaş aç ve açıkta..

Çok elîm ve müessif bir felâkete maruz kalan güzel İzmirden bir manzara

Bir iki gündenberi İstanbulda gâh fırtına, gâh seylâp manzara ve sahneleri arzeden şiddetli yağmurlar İzmirde büyük ve çok elim bir felâkete sebebiyet verdi. Dün bu felâket ve feyezana ait haberleri vermiş, teessürlerimizi kaydetmiştik. Telgraf hatlarının açılmasile alınan yeni malûmat teessürümüzü kat kat artıracak mertebedir. Felâket çok yürek sızlatıcı ve acil tedbirler ittihazını icap ettirecek şekilde olmuştur. Güzel İzmir müthiş yağmur sağnağı altında saatlerce elektriksiz, ışıksız, zulmet içinde kalmış ve her nevi muhabere ve nakliye vasıtaları inkıtaa uğramıştır. Yağmur o kadar dehşetli olmuş ve seller birdenbire o kadar çoğalmıştır ki, bir ân insan kudreti aczini göstermiş ve tabiatın zulüm ve tahakkümü karşısında beşerî her vasıtadurmuştur. O kadar korkunç ve haileengiz sahneler husule gelmiştir ki, saatlerce zindan karanlığı halini alan şehir ve mülhakatta kara bulutlar yüksek binaların damlarıua kadar inmiş vegöğün kubbesi delinmiş gibi boşanan sular en kısa zaman zarfında ilk evvel mukavemeti az olan evleri önüne katarak sürüklemeğe başlamış ve çığlık, vaveylâ için de kendilerini kaybeden felâket zedeler canlarını kurtarmak için öteye beriye koşuşmaya başlamışlardır. Bittabi bir çok kadın, erkek ve yavrucuklar da ya sellere katılmışlar, yahut

Devamı 5 inci sayfada

Sağda enkaz altında kalanları kurtarmağa uğraşanlar, solda kurtarılan ve biri başından yaralı aile efradı

Galatada da dün iki ev yıkıldı; 34 kişi enkaz altında kaldı!

Dün geç vakte kadar 14 yaralı ve 2 ölü çıkarıldı. Ölülerden biri muavin Hasan Tahsin Efendidir

Dün, sabah saat dokuzda Galata'da Mumhane caddesinde çok müthiş bir inhidam hâdisesi olmuştur.

Yıkılan yerler Galata Mumhane caddesinde madam Mariye ait 143 numaralı hane ile ittisalindeki Bodos ve Yani efendilerin (141) numaralı evidir.

Oda, oda, amele ailelerine kiraya verilen bu iki harap evde kazadan evvel 34 kişi ikamet ettiği tesbit olunmuştur.

İki ev nasıl çöktü?

Dün sabah saat dokuza doğru bu iki ve anî surette çökmüş ve içeride bulunanlar enkaz altında kalmışlardır.

Yıkılan iki evde mevcut on oda halkından bir kısmı sabahleyin erken işe gitmeleri dolayısile bu felâketten kurtulmuşlardır.

Hâdiseyi müteakip derhal polis ve belediyeye inhidam ih-

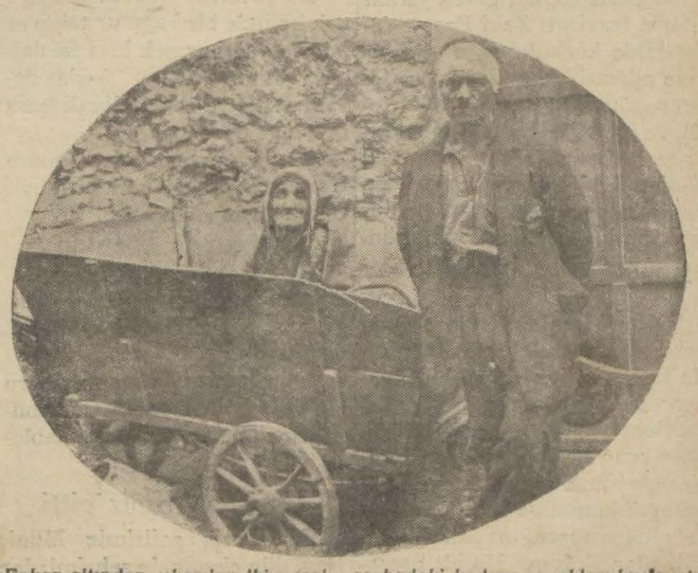

Enkaz altından çıkarılan iki yaralı : arabadaki kadının ayakları kırılmıştı

bar olunmuş ve enkaz altından boğuk boğuk inildikleri gelen bi-

nin ve civardan toplanan halkın yardımile sür'atle faaliyete ge-

(Devamı 3 inci sahifede)

M. Venizelos Ankarada samimî surette karşılandı

İsmet Pş. ile T. Rüştü Bey, misafirimizi istasyonda istikbal ettiler

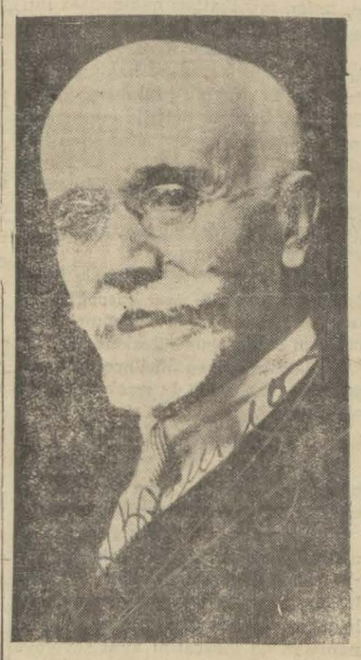

Ankarada hararetle istikbal edilen M. VENİZELOS

Ankara, 27 (Telefonla) — Dost Yunanistanın misafirlerini getiren tren saat ona çeyrek kala Ankara istasyonuna geldi. İstasyonda Başvekil, Harici ye vekili ve refikalarile Haricive vekâleti erkânı, Yunan sefiri ve refikası, sefaret erkânı, halktan meraklı bir kalabalık kütle vardı.

İstasyon Türk- Yunan bayraklarile süslenmişti. M. Venizelos heyecanlı ve sen görünüyordu.

Tren durur durmaz, vagondan derhal inerek İsmet Paşanın elini sıktı.

Ve Paşaya:

— Sizi burada tekrar görmekten cidden bahtiyarım, dedi.

Başvekilimiz, kendisine beyanı hoşamedi etti. Yunan Başvekili, vagonun merdiveninde duran refikasını elinden tutarak indirdi. İsmet Paşaya ve Tevfik Rüştü Beyle hanımına takdim etti.

Yunan Hariciye nazırı ve refikası da sırasile Başvekile takdim edildiler. Misafir Madamlara Hariciye namına bir buket taktim edildi.

Bu esnada bir bölük asker, polis jandarma müfrezeleri resmi selâmı ifa etmiş ve muzika Türk ve Yunan marşlarını çalmıştır.

Büyük bir sabırsızlıkla bekliyen ve istasyonu adeta dolduran Türk ve ecnebi sinema ve fotografçılara resim almak imkânı verildi.

İsmet Paşa, M. Venizelosa soruyordu:

— Yolculuk nasıl geçti?.

— Çok iyi, çok güzel, sevimli Türkiyeyi yeşil ve ılık buldum.

Kesif kalablık yarılarak istasyondan dışarı çıkıldı. İsmet Paşa otomobiline sağma Madam Venizelosu aldı.

M. Venizelos, Madam Tevfik

Devamı 5 inci sayfada

Veda ziyafeti

Hakkı Şinasi Paşa müfettişlikten ayrıldı..

Fırka müfettişliklerinin ilgası üzerine Hakkı Şinasi Paşa dün Ankaraya gitmiştir. Bu münasebetle fırka vilâyet teşkilâtı tarafından dün vilâyet merkezinde Hakkı Şinasi Paşa şerefine bir çay ziyafeti verilmiş ve veda edilmiştir. Çok samimî hasbühallerle geçen bu aile ziyafetinde vali Muhiddin, muavini Fazlı, Polis müdürü Ali Rıza Beyler de hazır bulunmuştur. Yeni vaziyet, Ankarada toplanacak olan umumî fırka içtimaında tavazzuh edecektir. O zamana kadar müfettişliğe ait vezaif fırka vilâyet idare heyeti tarafından idare olunacaktır.

Hakkı Şinasi Pş.

M. Rivas bugün Ankaraya gidiyor

Muhtelit mübadele komisyonu bitaraf reislerinden M. Rivas bugün Ankaraya gidecektir.

İtalya sefiri

İtalya sefiri M Tahi de dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

Sultan Hamit!

Tahsin Paşanın Hatıratı..

No: 78

(Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur.)

Sultan Hamidin Arabistan siyaseti ne idi?

Uzak yerlerin halkını kendilerine göre idare etmek lâzım geliyordu

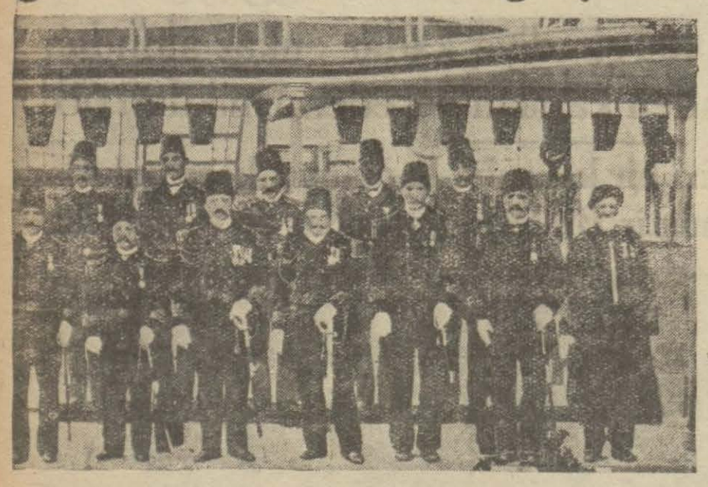

Devri Hamidide Erkânı Bahriye

O vakitler gerek sipariş üzerine Avrupadan celbolunan ve gerek Zeytinburnu fabriaksında imal edilen mühimmatı nariye Tophane depolarına konulur ve İrade olmadıkça bir tarafa çıkarılmazdı. Mevzuu bahset tiğim bayram için cephane çıkarılmasına müsaade edilmesi hakkındaki istizan tezkeresinin cevabı geç çıktığından cephane vaktinde yetiştirilememiş ve tam ikindi ezanile beraber atılması lâzım gelen bayram topları akşama doğru atılmıştı. Haddi zatında hiç bir ehemmiyeti ve mânası olmıyan bu hâdise bazı jurnalcılara vesilei fesat olmuş ve bunlar Sultan Hamide takdim ettikleri jurnallarda böyle vakitsiz top atılması halk arasında tebeddülü saltanat ve yeni cülûs diye telâkki olunarak hayreti mucip olduğunu yazmışlardı.

Bu meselenin tahkikatından çıkan netice şu idi: Bayram topları mevakii muhtelifede atılıyor, her mevkideki toplarını cephanesi Tophane deposundan gönderiliyordu.

İkinci fırka kumandanlığına merbut olan bir mevkide toplara ait cephanenin vürudü teahhür edince topçu zabiti keyfiyeti kumandan Paşaya arzetmiş, kumandan Paşa ne vakit cephane gelirse o vakit atarsınız demiş.

Bu muhavere ikindiye yakın cereyan etmiş. İkindi ezanı vakti hulûl edince cephanelerini vaktü zamanile almış olan bazı mevkilerden ikindi topu atılmış, ikinci fırkanın cephanesi geç gelmiş ve gelir gelmez topçu zabiti kumandan paşadan aldığı emre binaen topu attırmış; bunu işiten mevakii sairedeki topçu zabitleri ikinci fırkadan top atıldığına göre kendilerinin de buna ittibaan tekrar top atmaları icap edeceğine hükmetmişler, bunlar da top attırmışlar, hülâsa Topane depolarının bir teahhürü sebebile İstanbul afakı ikindi ile akşam ezanı arası bir hayli sarsılmıştı. Gerek bu vakitsiz toplar, gerek jurnalcıların tezviratı Zeki Paşayı fena halde korkutmuş, o gün biçare adam bir hayli azap ve istırap çekmişti. Zeki Paşanın telâş ve istıraba düşmekte hakkını teslim etmelidir; Çünkü bu hâdise Zeki Paşayı bir kumandanlıkla veya ikamete memur sıfatile uzak bir vilâyete göndertmeğe kâfi gelebilirdi.

* * *

Sultan Hamidin Irak, Yemen gibi uzak memleketler hakkında tatbik ettiği hususî bir siyaset vardı ki bunun adına müstemleke siyaseti denilebilirdi. Buraların halkı memleketin diğer aksamında oturanlar gibi ve ayni kanun ve şekillerle idare olunamıyacağını takdir etmiş olan Sultan Hamit ora ahalisinin kabiliyetine, tahammülüne ve mizacına göre bir idare sistemi kabul etmişti.

Irak cihetinde (Hâil) nam mevkide nüfuz ve kudreti itibarile pek büyük şöhreti olan bir İbnirreşit vardı. İbnirreşidin kuvveti ve taraftarları çok olduğundan Sultan Hamit bunu kendi tarafına celp için İbnirreşit hakkında pek cemilekârane muamele ederdi. İbnirreşit ile daimî temas ve münasebette bulunmak için İstanbula bir mutemet göndermesi tensip tensip olunmuştu. İbnirreşit bu vazifeye (Reşit) isminde birini memur etmişti. Hünkâr bu zata paşalık unvanını tevcih etti; kendisi Maçkada kâin misafirhanei hümayunda ikamet ettirildi; saray mutfağından sabah akşam yemekleri giderdi. Reşit Paşadan sonra başka bir zat mutemetliğe geldi, o da ayni muameleyi gördü.

İbnirreşit ledelhace doğrudan doğruya muhabere edebilmek için kendisine saraydaki hususî şifre dairesinden bir şifre miftahı gönderilmişti. Bir zamanlar Küveyt sahilindeki (Mübareküssabah) ı oradan kaçırmak ve Bağdat hattının münteha noktası olan (Küveyt) i İngiliz nüfuzundan kurtarmak için İbnirreşit, Sultan Hamidin bir iradesile ve bütün kuvvetlerile harekete gelmiş idi.

(Bitmedi)

Evvelki geceki fırtına nasıl geçti?

Yeşilköy rasat merkezinin vukuundan evvel haber verdiği fırtına haberi evvelki gece yarısından sonra tahakkuk etmiş ve Marmarada şiddetli bir lodos fırtınası çıkmıştır.

Bu fırtna iki saat kadar bütün şiddetile devam etmiş ve bu müddet zarfında küçük merakibin seferleri inkıtaa uğramıştır.

Liman idaresi, rasat merkezinin verdiği malûmat üzerine alâkadarlar vaktinda tebligat yaptığı için bir kaza vuku bulmadığı liman idaresince temin edilmektedir.

Bu fırtınayı şiddetli ve sağnak halinde bir yağmur takip etmiş ve yağmur pek kısa fasılalarla dün geç vakta kadar devam etmiş ve ehemmiyetli hasaratı mucip olmuştur.

Lodos fırtınasından sonra Karadenizde de büyük bir poyraz fırtınası zuhur etmiştir.

Estren de bozuldu

Son yağmurlardan İzmir ve Anadolunun bazı yerleri ile telgraf muhaberatının kesildiğini yazmıştık.

Dün İzmir ile akşama doğru bir telle irtibat temin edilebilmiştir. Fakat dün Estern kablosu bozulmuştur.

Paris sefirimiz gitti

Yeni Paris sefirimiz Münir Bey, dün ekspresle şehrimizden Parise hareket etmiş ve bir çok zevat tarafından teşyi olunmuştur.

Galatada dün iki ev yıkıldı

Başı birinci sayfada

çilmiştir.

Hâdise şehirde çabucak sâyi olmuş ve senelerdenberi görülmiyen bu korkunç hâdiseyi işiden bir çok meraklılar da şedit yağmura rağmen inhidam mahalline gitmişlerdir.

Enkaz yerinde taharriyat

Belediye tarafından taharriyat için (62) amele gönderildiği gibi Galata polis merkezi de esaslı tertibat almıştır. Ser komiser Beyin nezareti altında yapılan ilk hafriyat neticesinde enkazın üst tabakası altından (10) yaralı meydana çıkarılmıştır.

Bunlardan yaraları ağır olan ve vücutlarının ekseri tarafları ezilmiş bulunan Makbule ve Hayriye hanımlar baygın bir halde hastaneye kaldırılmış ve tedavi neticesinde konuşacak hale gelmişlerdir.

Acıklı bir feryat

Enkaz altından hafif yaralı olarak çıkarılan Raşel isminde bir kadın, yakında ikamet eden hemşiresinin yetim kızı 12 yaşlarında Sultanayı çılgınca feryatlarla arayarak etraftan istimdat ediyor, "Sutana bulunmazsa ölürüm!" kızcağız mektebe gitmek için her sabahki gibi hazırlanmıştı. Tam odadan çıkacağı sırada birdenbire bir çöküntü oldu. Tavan başımıza yıkıldı. Ondan sonra ne olduğunu bilmiyorum. Aman kızı bulun, çıkarın!" diye taharriyat yapan memurlara yalvarıyor, göz yaşlarile dövüvüyor, çırpınıyordu.

Nihayet cesedi çıkarıldı

Nihayet öğleden sonra kaldırılan bir kısım enkaz altında parça parça bir kız cesedi bulunmuş ve bunun teyzesile enkaza gömülen Sultanaya ait olduğu tesbit edilmiş ve yanında bir de köpek bulunmuştur. Sahanın küçüklüğü ve büyük ev enkazının çokluğu taharriyatın uzamasına sebep olmuştur.

3 Yaralı daha

Saat on altıya kadar yapılan taharriyat yaralılara daha (3) kişinin ilâvesini temin etti.

Bunların çıkarılması esnasında evvelâ başlanır ve vücutlarının bir kısmının görünmesi çok heyecan uyandırmış ve bazı kadınlar bayılmışlardır.

Enkaz altında 20 kişi daha var

Akşam üstü mütebaki enkaz altında daha (20) kişinin mevcut olduğu söyleniyor, bu şayialar ne teyit, ne de tekzip olunyordu.

Zavallı komiser muavini

Bu rivayetler dolaşmakta iken bir ceset daha bulundu. Bunun polis birinci şube komiser muavini Hasan Tahsin Efendi olduğu ve çöken evlerin altında ki kahve önünden vazifesine gitmekte iken, bu çok feci inhidam üzerine enkaz altında kalarak öldüğü anlaşılmıştır.

Bu zavallı vazife kurbanı memur arkadaşları tarafından Galata merkezine nakledilmiştir.

Müddeiumumî Hayrettin B. ile tabibi adli vak'a tahkikatına vaziyet etmişlerdir.

Ölen komiser muavini ile yetim kızın cenazeleri muayene ve ne tarzda ezilerek öldükleri tesbit edilmiş definlerine müsaade olunmuştur.

Bugün cenazeleri kaldırılacaktır.

Dün gece, enkaz altında kalanlardan kurtulanların ifadeleri nazarı dikkate alınarak bütün enkazı kaldırabilmek için hâdise mahalli elektrikle tenvir olunmuş ve sabaha kadar taharriyata devam edilmiştir. Enkaz altında can verenler meyanında çöken binaların altındaki kahvenin çırağı ile bir sütçünün ve iki amelenin de mevcut olduğu şayialar meyanındadır. Taharriyat için fevkalâde gayret gösterilmiştir.

Yaralılar ne diyor?

Yaralılar ifadelerinde: "hâdise birden bire oldu. Kaçmağa değil, adım atmağa bile vakit bulamadan tahta ve taş yığınları arasında kaldık. Ancak kurtarıldıktan sonra ne olduğumuzu anlayabildik."

Zabıta raporları

İnhidam hakkındaki zabıta raporu da aynen şudur:

Bu sabah saat 9 da Galatada Mumhane caddesinde Mm. Marinonun mutasarrif olduğu 143 ve Yanindaki Bodos ve Yani Ef. lerin 141 numaralı evleri yıkılmıştır. Oda, oda kiraya verilen bu evlerin her birinde 17 şer kişi oturmaktadır. enkaz altında kalanlardan 12 yaşındaki Sultana ölmüştür. Enkazdan çıkarılanlardan Sotiri, Murat, Dimitri ve Hayriye H. lar hafif, Olga, namı diğer Makbule H. ağır yaralı olup hastaneye yatırılmışlardır. İnhidam hakkında yapılan tahkikatta 141 numaralı evin dami bir hafta evvel aktarılmak üzere Rıza isminde birile görüşülmüş ve fakat Rıza damı açtıktan sonra kapatmadığı için son günlerde yağan şiddetli yağmurların buna sebep olduğu anlaşılmıştır.

Döndüler

Bahrimuhiti geçen tayyareciler

PARİS, 26 A.A. — Tayyareci Costes ile Bellonte dün Paris halkı tarafından fevkalâde şevk ve heyecanla istikbal edilmiştir. Tayyareciler Le Burje'de av tayyareleri tarafından ihata edilmiş olduğu halde karaya inmişlerdir. Bu esnada hava işleri nazırı ile bir takım yüksek şahsiyetler hazır bulunmakta idi. Tayyareciler bilâhare meçhul askerin mezarına giderek selâm lamışlardır.

PARİS, 26 A.A. — Tayyareci Costes ile Bellonte öğleden

Tayyareci Costes

sonra Eliza sarayında hükûmet erkânı ile muhat olan Reisicümhur tarafından kabul edilmiştir. M. Doumergue, her iki tayyareciye Lejyon donör nişanını vermiştir.

Amerikalı tayyareci Lindberg'e de ayni nişanın tevcih edildiği haber veriliyor.

Bundan sonra tayyareciler, şehremanetine gitmişlerdir. Orada şereflerine parlâk bir kabul resmi yapılmıştır.

Tıp üstadının ölümü

PARİS, 26 A.A. — Tıp akademisi âzasından M. Marcel Gley vefat etmiştir.

Yanlışlık olmuş..

LONDRA, 26 A.A. — Rio de Janeiro'yu terkeden Baden namındaki Alman vapurunun yanlışlıkla uğradığı tecavüz münasebetile Brezilya hükûmeti Almanyaya tarziye vermiştir.

Rio de Janeiro, 27 A. A. — Muvakkat hükûmetin hariciye nazırı Baden ismindeki yolcu vapurunu topa tutulmuş olmasından dolayı Almanya İspanya ve Leh orta elçilerine teessür ve teessüflerini beyan etmişti. Nazır, bu vak'a neticesinde ölen 27 kişinin cenaze masraflarının muvakkat hükûmet tarafından tesviyesini teklif etmiştir.

İngiltere - İran

TAHRAN, 27 A.A. — Posta nazırı, İngiltere ve Almanya ile doğrudan doğruya telsiz vasıtasile muhaberata başlanmasına ait merasime riyaset etmiştir.

Son Haberler

M. Venizelosun beyanatı

Gazi Mustafa Kemal ile mülâkattan mes'ut ve bahtiyarım

Lozan, Türk - Yunan dostluğunun resanetine bir meb'de teşkil etmiştir

Ankara,, 27 (Telefonla) — M. Venizelos, Türk matbuat mümessillerini bu akşam kabul etti. Ankarapalas ta kendisine tahsis edilen dairenin Yeşil salonunda YunanBaşvekili bizi,başında siyah ipekli takkesile karşıladı.

Dudaklarından hiç eksilmiyen tebessümü ile nafiz ve zeki bakılarile her birimize ayrı ayrı iltifat etti.

Ve sonra adet itibarile fazla olduğumuzu görünce hususî kâtibine dönerek:

— Aşağı salona insek, daha iyi olmaz mı, dedi.

Koltuk ve iskemle getirmek suretile yeşil salonunda bizleri istiap edebileceğine karar verildi.

Başvekilin etrafında yer aldık. Bu sırada Yunan Hariciye nazırı da salona dahil olmuş ve M. Venizelosun yanındaki koltuğa oturmuştu.

Salonun arkasında tecrübeli diplomatın sözlerini dinlemeye koşmuş bazı Atina gazetecileri de görünüyordu.

Venizelos bizlere hitap edederek:

— Suallerinizi sorunuz, cesaretle sorunuz, neler öğrenmek istiyorsunuz..

Hükûmet reisinin bu sözü üzerine kendisine muhtelif suallerler tevcih edildi. M. Venizelos müphem gördüklerini daha tafsil ediyor, kendi kendisine suallerler soruyor, tahliller, teşbihler yapıyor, mevzuları keniş bir çerçeve dahilinde işliyordu. Beyanatının bazı yerlerinde M. Mihalâkopulos da fikirlerini ilâve ediyor ve sözlerini Başvekiline tasdik ettiriyordu.

Lozanı, Türk- Yunan dostluğunun mebdei olarak ifade eden M. Venizelos, bu dostluğun lüzum ve ehemmiyetinden ısrarla bahsederken bir aralık sesini yavaşlatarak dedi ki:

— Siz, bu münasebetle bana, bir suval tevcih edebilirsiniz ve dersiniz ki:

" Dün niçin böyle yapıyordunuz? Bugün, niçin böyle yapıyorsunuz?,,

Bu sualin cevabını verebilecek vaziyetteyim.

Yunan Başvekili beyanatına şu suretle devam etmiştir.

" —Seyahatimin gayesi sarih ve malûmdur. Lozan, Türk - Yunan devletlerinin millî vahdetlerini tesbit ve tasrih etmiştir. Katiyetle iddia olunabilir ki, Lozan Türk - Yunan dostluğunun bugün gösterdiği inkişaf ve resanetine bir mebde teşkil eylemiştir.

Çizilmiş olan millî hudutları dahilinde mütekabil menfaatlerini temin maksadına matuf muslihane bir siyaset takip eyliyen iki milletin biribirlerile anlaşmasından daha tabiî ne olabilirdi?.

Çünkü Türk - Yunan milleti uzun senelerin verdiği iyi anlıyabilmek ve anlaşılabilmek hasletlerini kazanmışlardır. Bunu bir misal ile canlandırabilirim: Yüz Türkün yanına yüz Yunanlı koymak suretile vücude gelecek kuvvet, ayni miktar Türke başka milletten ilâve edilecek beşyüğ mütefevviktir.

Bahri tahdidi teslihat

Bütün bunları iki millet arasındaki sağlam dostluğun tahakkukuna yardım edenamillerdir. Bundan dolayıdır ki, bir müddettenberi iki hükûmet arasında cereyan eden mükâlemat neticeşinde dir.

Şu günlerde Ankarda imzalıyacağımız muahede ve mukavelenameler vücut bulmuştur. Mevzuu bahs muahede ve mukavelâta bir protokol ve ya bir mektup halinde lef edilecek olan bahri tahdidi teslihata ait esasların ana hatları hazırlanmış bulunuyor.

İmza gününe kadar teferrüat üzerinde anlaşacağımıza eminim. Böyle anlaşmadan maksat, iki devletin denizleri üzerindeki kuvvetlerini takviye için giriştikleri yarışı durdurmak ve bu suretle iki millet efkârı umumiyesinde zaman zaman hasıl olan endişe ve şüphe yi filen bertaraf etmektir.

Atina Balkan konferansı

M Venizelos, Atinada toplanan Balkan konferansına temas ederek alâkadar hükûmetlerin gayri resmi bir mahiyeti haiz olan bu konferansın faaliyet ve mesaisini büyük bir alâka ve sempani ile takip ettiğini işaret ederek dedi ki:

— Bu konferans hepimizin arzu ettiği Balkan anlaşmasının vücude gelmesi hususunda kuvvetli ve esaslı bir adımdır. Konferansı gelecek seneki içtimabu mesaisine devam eder göreceğiz. Ve gelecek seneki içtima bu çığırda bir adım daha ileri gidecektir.

Balkan anlaşması

Bana belki sormak istersiniz. Netice, maksat ne zaman hasıl olacaktır?..

M. Venizelos bu sırada iki elini havaya kaldırarak ilâve etti:

— Fakat nihayet bir kâhin değiliz.

Yunan Başvekili ayni mevzuu üzerinde devam ederek dedi ki:

— Balkanlarda iki kuvvetli devletin bugün geniş bir tarzda anlaşmış olmalarıBalkan bloku na doğru yüründüğüne kat'î bir delildir.

Düşünülebilir ki, sizin bazıBalkan devletlerile olduğu gibi bizim de aynı şekilde akdedilmiş muahedelerimiz var bütün bunlar, mevzu bahs gayenin vusulüne yardım edecek amillerdir.

Cihan sulhü

Bundan sonra Yunan Başvekili, cihan sulhü hakkında ne düşündüğüne dair bir usalime cevaben gülerek:

— Bu, çok güzel bir şeydir. İnsaniyet böyle bir sulhün tahakkukuna doğru yürüyor bunun için çalışıyoruz. Buna iman ediyoruz, dedi.

Gazi Hazretleri

M. Venizelos, Gazi Hazretlerile vuku bulan mülâkatları hakkındaki ihtisasatını şu cümlelerle ifade etti:

— Gazi Mustafa Kemal ile, ilk defa görüştüm. Kendileri hakkında ifade edilecek sitayış ve takdirler bütün dünya tarafından, def'atle tekrar edilmiş ve tarihe mal olmuştur. Ben büyük reisinizi, kudretli bir asker olarak tanırdım. Bugünkü görüşmemde ayni zamanda yüksek bir siyasî olduğunu gördüm. Ve mülâkattan mes'ut ve bahtiyar çıktım.

Üzerinde Hariciye nazırımla beraber memnuniyetle ısrar edecoğim bir nokta vardır ki, o da hükûmetinizle cereyan etmiş olan müzakeratta hâkim olan kanaat ve düşüncelerin müşarileyh tarafından da mazharı tasvip olduğudur.

Ticarî münasebat

M. Venizelos, Türk Yunan münasebat ticariyesine dair olan son birsuale cevaben de şu mütaleatı serdetti:

— Bugüne kadar Türkiyenin Yunanistana ihracatı, bizim Türkiyeye ihracatımıza nisbetle on misilidir. Dostluğumuz ve akdettiğimiz ticaret muahedesi sayesinde ümit idiyoruz ki, Yunanistan da ihracatını ayni seviyeye yükseltmek imkânını bulacaktır. Hem niçin etmesin? Haricten mübayaa edilecek her hangi bir eşyayı tercihen bir dost memleketten tedarik etmeği daha doğru bulmaz mısınız?

Gazetecilerin vazifesi

Matbuat mümessilleri, M. Venizelosa kendilerine karşı gösterdikleri teveccüh ve alâkaya teşekkür ederek ayrılırken Yunan Başvekili gerek Türk gazetecilerinin ve gerek Yunanlı refiklerinin şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonrada büyük vazifeleri olduğunu hatırlatmış, iki memleket menafii namına vücude gelmiş olan dostluğun takviye ve inkisafı için çalışmaları lâzım geldiğini hatırlatmıştır.

Bu sırada M. Venizelos tebessüm ederek ilâve etti:

— Bazı gazeteciler, yanlış neşriyat ile efkârı umumiyeyi yanlış yollara sevkederler. Fakat bunu sizler için söylemiyorum. Bazı gazetecilerden bahsediyorum.

Bu sırada arkasında duran Atina gazetecilerinden bir kaçına dönerek:

— Bu sözlerimi, sizlerde dikkat dinleyiniz! dedi...

Misafirlerimiz

Ankara, 27 (Telefonla) — Yarın (bugün) Hakimiyeti Milliye refikimiz Yunanlı misafirlerimiz münasebatile (Misafirlerimiz) serlâvhalı Fellih Rıfkı Beyin şu başmakalesini nesrediyor:

Ankara şehri dündenberi dost ve komşu Yunan devletinin Başvekilini ve Hariciye Nazırını misafir etmekte mesuttur. Bir zamanlar öyle zannolunuyordu ki, Türk ve Yunan milletleri bir daha barışmamak üzere biribirlerine dargın ve düşmandılar. Sulhü seven insanlar için iki millet efkârı umumiyelerinin bu manzarası cidden hazin idi.

Müsyü Venizelos ve Türk devletinin Başvekili, bu şereflerle çalışan iki hariçî deniz ve karada bitişik ve Akdenizin büyük bir parçasını işgal eden iki devleti, yalnız coğrafya değil, bütün zaruretlerin bilâkis yekdiğerine dostolmağa sevk ettiğini görüyorlardı.

Her iki hükûmetin reisleri için dahi, bu hakikatı efkârı umumiyelerine anlatmak, onlara en yakın maziyi unutturan yepyeni bir istikbalin temellerini atmak güç, yorucu ve uzun olmuştur. Fakat sulh aşkı ve milletlerin dostluk içinde serbest inkisaflarını maksat edinmek faziletleri bütün zorlukları yenmeğe kâfi gelmiştir. Biribirlerinin zararından menfaat aramıyan intikam ve kin politikası gütmiyen iki komşu milletin edebiyat ve hatırat uğruna hakikati feda etmeleri acınacak bir hal olurdu. Ne Müsyü Venizelos, ne İsmet Paşa ve ne de bu şahsiyetlerin arkadaş ve fırkaları buna razı olmadılar ve milletlerinin kendilerine olan itimadından, milletlerini bunu inandırmak için, istifade ettiler.

İki devlet adamlarının sulh severliği müsbet semereler vermiştir. Son ay Atinaya giden dostlarımızın dost Yunan milletinin göstermiş olduğu sıcak hüsnü kabul, buna delildir. Evvelki gün ve dün İstanbuldan Ankaraya kadar her yerde ve Ankarada muhterem misafirlerimizin görmüş oldukları samimiyetin kendileri üzerinde ayni tesiri bırakmış olduğunu zannediyoruz. Birkaç sene barışmadılar, dost oldular. Bu yalnız iki milletin talii için değil Balkanlar ve Akdeniz şarki sulhünün talii için de büyük ehemmiyetini inkâr edilemiyecek bir hâdisedir. Hâdisenin diğer mühim bir mânası ise menfaatleri ve hisleri hiç telif edilemez görünen milletlerin sulh anlayışu ile ve realist politika içinde anlaşmaları mümkün olduğu hakkında verilmiş olan derstir. Her kesin anlaşması mümkündür ve sulh mümkündür.

Edirnede fırtına, yağmur

Edirne, 27 (AA) — Bir kaç gündenberi devam eden şiddetli lodos fırtınasını sürekli yağmurlar takip etmiştir. Bugün ufukları kara bulutlar kaplamış ve fındık cesametinde büyük dolu düşmüştür. Dolu bütün şiddetile devam ediyor.

Bulgar kralı, evlendi,

Brindizi, 27 (A.A) — Bulgar kralı ve kıraliçesi Çar Ferdinad vapuru ile dün hareket etmişler ve 60 bin kişi tarafından teşyi edilmişlerdir.

Balkan komitesi

Ankara, 27 (Telefonla) — Atina konferansına iştirak eden heyeti muhterahasamız ve bazı gazete başmuharrileri bir Balkan komitesi teşkil etmişlerdir. Gayri resmî olan bir komite Balkan işlerile yakından meşgul olacaktır.

Rusyada gizli tertibat

MOSKOVA, 27 A.A. — Başlıca erkânını mühendisler teşkil eden bir mukabil ihtilâlci teşkilât meydana çıkarılmıştır. Teşkilâtın gayesitahripkâr vasıtalara müracaat suretile millî iktisat piyasalarında buhran tevlit etmek ve bu buhran zamanında ecnebi müdahalesine yol açmaktır.

Teşkilât Paristeki beyaz Rus muhacirleri merkezine merbut bulunuyor ve oradan aldığı talimatla hareket ediyordu. Teşkilâtı idare edenlerden bir çoğu teşkilâtın Rusya ve Pariste faaliyette bulunduğunu itiraf etmişlerdir. İş mahkemeye tevdi edilmiştir. Muhakeme yakında başlıyacaktır.

İran şahı seyahatte

TAHRAN, 27 A. A. — Şah Rıza HanPehlevi Mazandaran veHorasan eyaletlerinde bir devir seyahatı yapmağa çıkmıştır.

M. Venizelos Ankarada samimî surette karşılandı

Başı birinci sayfada

Rüştü Bey ile diğer bir otomobile bindiler.

Hariciye vekilimiz otomibilde Madam Mihalâkopulosa refakat etti.

Misafirler, istasyon dahil ve haricinde halk tarafından alkışlandılar. Meclisin altındaki meydanında mavi beyaz renklerle süslenmiş bir tak kurumuştu.

Üzerinde Rumca: "Hoş geldiniz„ yazılı idi. Misafirler Ankarapalâsa misafir oldular.

Başvekil İsmet Paşa ile Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey misafirlere Ankarapalâsa kadar refakat etmişlerdir.

Ziyaretler

Ankara„ 27 (Telefonla) — Yunan misafirlerimiz Ankara palas otelinde bir müddet istirahattan sonra refakatlerinde Yunan sefiri olduğu halde saat 11 de Hariciye vekili Tevfik Rüştü Bey ve saat 12 de Başvekil İsmet Paşayı ziyaret etmişler, Başvekil Paşa ile Hariciye vekilinin refikaları hanımefendilere kart bırakmışlardır.

Hariciye Vekilinin ziyafeti

Ankara, 2 (A.A) — Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyefendi ve refikaları Hanımefendi tarafından bugün Hariciye köşkünde M. Venizelos cenapları ve Hariciye nazırı M. Mihalakopulos ve refikaları Hanımefendiler şerefine bir öğle ziyafeti verilmiştir.

Ziyafette, Başvekil İsmet Paşa Hazretleri ve refikaları Hanımefendi, muhtelit mübadele Türk heyeti reisi Tevfik Kâmil, Atina elçimiz Enis, Riyase ticümhur kâtibi umumisi Tevfik Beyler ve Hariciye vekâleti erkânı hazır bulunmuşlardır.

Reisicümhur Hz. nin kabulleri

Ankara, 27 (A.A) — M. Venizelos cenapları ve Hariciye nazırı M. Mihalakopulos bugün saat 16,5 ta Reisicümhur Hazretleri tarafından kabul buyurulmuştur. Kabul merasiminde Hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyefendi de hazır bulunmuştur.

İsmet Pş. nın ziyareti

ANKARA, 27 A. A. — Bu akşam saat 20,30 da Yunan Başvekili M. Venizelos cenapları, Hariciye nazırı M. Mihalakopulos ve refikaları hanımefendiler şerefine Ankara Palasta verilen ziyafette Başvekil İsmet Paşa Hazretleri âtideki nutku irat buyurmuşlardır:

Başvekilin nutku

"Başvekil Hazretleri; Cümhuriyet hükûmeti namına ve bizzat kendi namına zatı âlilerine hitaben arzetmekle mübahi olduğum safa geldiniz temennisindeki samimiyet mânasını ve hükûmet merkezimize vuku bulan ziyaretlerinizin bizce bais olduğu derin sevinci hissetmek sizin için güç olmıyacaktır. Bazı kimseler vardır ki, siyasette tesadüfün en büyük âmil olduğunu zannederler.Onlar için her hangi bir teşebbüsün muvaffakiyet veya ademi muvaffakiyete ulaşması ekseriya insanların iradesine tâbi olmıyan bir takım hâdiselerin bir araya gelmesi neticesidir. Bu iddianın değeri nedir ve ne dereceye kadar isbatı mümkündür bilmem. Ancak, çok iyi bildiğim ve burada teyit etmek istediğim bir şey varsa zatı devletinizin bu gece halisane tes'it ettiğimiz ziyaretleri bizim yabancı kalmış olduğumuz bazı hâdisatın neticesi değildir. Bilâkis, bu ziyarete karşılıklı ve şuurlu bir gayretin ve gerçi daima güçlüksüz gitmiyen lâkin her iki tarafca kuvvet, cesaret, iman ve ikdam ile takip olunan bir müsalemet ve anlaşma siyasetinin gayeye iriştiğini işaret etmektedir. Türk-Yunan yakınlaşması hakikatte Lozan konferansının toplandığı zaman başlar. Orada sizinle benim idare etmiş olduğumuz çetin ve güçlüklü müzakereler bu suretle aramızda aylarca muhafaza ettiğimiz temas biribirimizi tanımak, anlamak ve binnetice uzlaşmak fırsatını vermiştir. Her birimiz kendi memleketinin diğer memlekete yaklaşmasının sade faydalı değil ve fakat lüzumlu olduğunu görmüştür. Zira, bunun için mücbir bir sebep vardı. Komşu memleketin iyi anlaşılmış menfaatleri hemen her noktada uygun geliyordu. Bunun içindir ki, her şeyi sâlim bir tarzda anlıyan ve durendişane bir dirayetle hareket eden zatı âlileri Yunanistanda bir yakınlaşma ve anlaşma siyasetine çalışmağa koyuldunuz. Bu işte bilhassa seçkin iş ortağımız şimdiki hariciye nazırı M. Mihalakopulos ve daha başka yüksek devlet adamları tarafından yardım ve cesaret gördüğünüzü memnuniyetle kaydettim.Diğer taraftan, aziz Başvekil Hazretleri, bu siyasetin bizde de fevkalâde bir zemin bulmuş olduğunu bilirsiniz. Yakınlaşma eserinin defaatla çarpıştığı güçlüklerin en çetin anında bazı maddî mesailin güzelce halli ihtimalleri son derece azaldığı zamanlarda bile ulaşmak ümidi kavisini ve şuurlu arzu ve iradesini bir lâhza kaybetmedim. Bu ümit ve arzuyu her fırsat buldukça da ifade ettim. Bizi, pek büyük malî menfaatlerin karıştığı meseleleri kat'î surette tesviye ederek her iki tarafca güdülen gayeye pek az uygun olan bir vaziyete nihayet vermeğe muvaffak eden geçen 10 Haziran tarihli mükavele Türkiye ve Yunanistanın gerçek menfaatlerinin temamile anlaşılmasından münbais olan bu uysallık temayülünün ilk meyvası oldu. O andan beri, vazifeleri milletlerinin menfaatlerine hizmet etmek olan kimselerin en yüksek ideali olan ve olması lâzım gelen sulhün âzami nef'ine olarak iki komşu milletin dürüst ve semereli teşriki mesaisi için zemin atılmış bulunuyordu. Sağlam ve devamlı bir dostluk hissi tezahürler üzerine bina edilemez. Taraftarlarının belli başlı menfaatlerinin ve karşılıklı itimatlarının tıpkılığı milletleri bağlıyan dostlukların devamına ve dayanıklığına yegâne delildir. Bu böyle olunca Türkler ile Yunanlıların her hususta Balkanlarda ve ayni büyük menfaatlere malik bulundukları Akdeniz havzasında anlaşmağa ve birlik çalışmağa mecbur oldukları teslim edilmelidir. Zatı âlilerile yüksek arkadaşımızın Türkiyeyi ziyaretlerini bu düşünceye telâkki ediyoruz.

Aziz Başvekil Hazretleri; burada görmüş olduğunuz heyecanlı hüsnü kabul Türk milletinin bu duyguya ne derecede ortak olduğunu size belli edecek ve ayni zamanda burada asâletle temsil ettiğiniz millete karşı hissettiği dostane temayülün delili olacaktır. Kanaatim odur ki: gerek sizde ve gerek bizim memleketimizde olsun gelecek nesiller Türk-Yunan dostluğunun sağlam binasını kurmağa çalışmış ve çalışacak olanlara müteşekkir olacaktır. Sizlere Ankaraya kadar ziyaret etmekle bize bahşettikleri mahzuziyetten dolayı Mm. Venizelos ve Mihalakopulos'a bütün kalbimle beyanı şükran etmeden sözlerimi kesmeği istemiyorum.Kendilerini misafir etmek bizim için hassaten bir sevinçtir, ve burada derin saygılarımızı kendilerine sunmakla bahtiyarım.

Kadehimi Yunanistan Reisicümhuru Hazretlerinin, zarif misafirlerimizin şahsî saadetlerine sizin ve M. Mihalakopulos'un sihhatinize refeder. Yunan milletinin taalisine ve Türk - Yunan dostluğu şerefine içerim.

M. Venizelosun nutku

Yunan Başvekili M. Venizelos cenapları İsmet Paşa Hazretlerinin nutuklarına cevaben şu nutku irat buyurmuşlardır:

"Başvekil Hazretleri; Yunan milletinin hükûmet reisi sıfatile, ilk tanıştığımız seneyi de hatırlatan şahsî bir not ilâvesile hakkımda söylediğiniz güzel sözlerden dolayı derin minnettarlığımı arzederim. Bu hadisedenberi dostluk rabıtaları mütemadiyen resanet bulmuştur. Bundan 2 sene evvel beni ziyaretinize davet ettiğiniz zaman bidayette ciddi sebepler davetinize icabet edebilmek imkânından beni şüphe ettirdi. Maamafih, kabil olur olmaz böyle bir hareketin senbolik mânasını müdrik olarak davetinize icabet te küsur etmedim.

Bu hareketle Yunanistanın, Lozan muahedesini arazi ıstatokosunun iki devlet arasında kat'î tesviyesi olarak tellâkki etmek hususunda azimkâr kararını göstermek istedim.

Filhakika bir taraftan Türkiye imparatorluk halinden çıkarak münhasıran millî bir devlet olmuş ve diğer taraftan Yunanistan millî vahdetini itmam etmiş bulunuyordu. Bundan dolayı iki devlet arasında bir itilâf zaruret kesbetmişti.

Bu suretle iki memleket arasında yeni bir devir açılmıştı.

Bu sebeplere binaendir ki buraya gelerek size samimiyetle el uzatıyoruz ve asırdide mücadelemiz kat'î olarak nihayet bulmuştur diyoruz. Bunu her ikimiz de birçok mefahir ve birçok asil mücadelelerle dolu olan mazimizden mağrur kalarak ve başımızı yüksek tutarak yapıyoruz. Bizi başka bir yol aramağa hadisatın tekâmülü sevketmiştir. Ve aradığımızı ancak sıkı, samimî ve kalbi dostluğa ve bütün zeminlerde gayet geniş bir teşriki mesaiye müncer olan bir yolda bulduk.

Milletlerimizin ve hattâ bütün yakın şark milletlerinin bir gün bize müteşekkir kalacaklarına kat'iyyen kaniim. Birleşerek Balkan sulhünün ve hattâ Avrupa sulhünün sağlam bir istinatgâhını teşkil edebiliriz. Balkan ittihadından ümitvarız. Fakat bu ittihat vücut bulmadığı müddetçe, husul buluncaya kadar da hiç bir takdirde muarız mevkide bulunamıyacaklarını Türkiye ve Yunanistanın bilmesi esaslı bir ehemmiyeti haizdir.

Böyle bir anlaşmağa varmak için uzun bir yol çetin ve devamlı mesaî icap etmiştir. Bunun içindir ki, kıymettar mesaî arkadaşım Hariciye Nazırı ile birlikte Haydarpaşaya Yunan Başvekili sıfatile geldiğim dakikayı tarihi olarak tavsif edeceğim.

Orada bulduğum ve beni fevkalâde mütehassis eden harereti ve muhteşem kabul, sularınıza yaklaştığımız zaman Türk harp gemilerinin bize refakat etmek üzere gelmesi yalnız bir hükûmet reisine karşı müsafirperverlik gösteren bir memleketin rasimesini değil fakat, ayni zemanda ziyaretimizi, onu ilham eden düşünceye iştirak ve iltihak ederek kabul ettiğinizin parlak bir delilini teşkil eder.

Filhakika Başvekil Hazretleri, bu ziyaret büyük bir belâgatla izhar buyurduğumuz gibi tesadüf eseri değildir. Her halde iki memleketin münasebatında yeni bir devir açacak olan yeni bir tezahürdür. Şuna işaret etmek isterim ki, iki memleket arasında mevcut iktısadî mahiyetteki ihtilâflara bir nihayet veren 10 Haziran itilâfnamesi ancak bütün zemin lere şamil olan ve iki memleket arasında sıkı bir teşriki mesaî esasları ihdas eden itilâfnamelerle sağlam bir bina kurarak itmam edeceğimiz lüzumlu başlangıç olmuştur.

Lozandaki teşriki mesaimizi hatırlattınız. Bu sözleri memleketim menafiinin himayesi mevzuu bahs olmadığı her dakikasında, şahsımda size engel şöyle dursun geniş bir anlayışla mesainizde muavenet eden bir mümessil bulduğunuz hakkında Büyük Millet Meclisinde söylediğiniz sözlerle birleştiriyorum. Size bir cevap vermem lâzımdı. Bu cevabı memleketimde verdim. Fakat bunun bizzat sizinle memleketinizde vermem lâzımdı ve şimdi bu zevkli vazifeyi ifa etmekle bahtiyarım. Bizzat sizin takip ettiğiniz ve çok beliğ kelimelerle hattırlattığınız anahattan hiç bir an ayrılmadığımı beyan ederim.

Bu hattı takip ederken, tanıdığım ve memleketi menafiinin yorulmaz bir müdafii olduğu kadar manialarda aşmasını bilen bir devlet adamı olarak çok takdir ettiğim zatı âlinizin şahsına istinat ettiğimi açıkça söylemeliyim. Pek aşğıdan bakılırsa bu manialar rüyeti kapar. Fakat, gözlerin önünde serbestçe yayılan ufku yüksekten temaşa eden için bu manialar temamen silinir ayni müşkilâta tesadüf edeceğimizi muannit bir muhalefete maruz kalacağımızı maziyi unutmuş olmakla hücuma uğrıyacağımızı biliyorduk.

Fakat ayni zamanda yalnız çalışmadığıma zatı âlinizin de hududun öbür tarafında uyanık olduğunuza ve ben sıkıntı çeker, şiddetle mücadele ederken burada cesur bir şeriki mesaim bulunduğuna kat'î kanaat getirdim. Gün geçtikçe biribirimize yaklaştığımızı, manialarını gerilediğine ve adım adım karşı karşıya bulunacağımız günün geleceğini hissettim. İşte bu an gelmiştir. Türk-Yunan mukareneti hakkında hükûmetimin programında bahsederken bunun Yunanistanda bütün siyasî fırkalar reislerinin de programı olduğunu ve bütün Yunan milletinin arzusuna tevafuk ettiğini ilâve etmeğe lüzum görmiyüorum. Yunan milleti, bulduğu ilk fırsatı haheşle yakaladı ve atletlerinizin bir muvaffakiyetini ilân için stadyuma çekilen asil Türk milletinin bayrağını görünce 10 binlerce halk tek bir insan gibi ayağa kalkarak hararetle bayrağınızı selâmladılar. Bayrağınız şerefine olan bu alkışların tanan akisleri, Balkan konferansındaki mümtaz murahhaslarınızın her tarafta gördüğü samimî dostluk asarına inzimam eden diğer bir tezahürden başka bir şey değildir.

Artık, iki milletin hiç bir şey ayırmayor. Bir çok amiller bizi birleştiriyor: Komşuluk, memleketlerimizi ayırmaktan ziyade daimî bir temas vasıtası olan Adalar denizi, asırlarca yanyana yaşıyarak ve biribirini anlamağı ve takdir etmeği öğrenen milletlerimizin uzun alışkanlığı hep biri birini itmam ediyorlar. Nihayet, mühim vakıa her ikisinin de saltanattan sarfı nazar ederek Cümhuriyeti kabul etmiş olmalarıdır. Karaya ayak bastığım andan itibaren hakkımda gösterilen ve Yunan milletine akseden samimî ve muhteşem hüsnü kabülden dolayı derin minnettarlığımı arzederken sağlam esaslar üzerinde kurulan yeni Türkiye Cümhuriyeti devletinin tarsini için Türk milleti tarafından büyük muvaffakiyetlerle sarfolunan harikulâde mesai hakkında takdirlerimizi arzetmekle mes'udum.. Yanımızda gayretli ve azimkâr, uzun mesai senelerı zarfında her gün önüne çıkan müşkilâtı bertaraf ederek mukareneti nizin programını büyük bir ustalıkla çizen hariciye vekili Tevfik Rüştü Beyefendiyi burada selâmlamakla bilhassa bahtiyarım. Reisicümhur Hazretlerinin saadetlerine refikanız Hf. ile Tevfik Rüştü Bf. refikaları Hf. nin ve gerek zatı âlinizin gerek se Tevfik Rüştü Beyin sıhhatına bardağımı kaldırıyorum. Türk milletinin refahına ve Türk- Yunan dostluğuna içiyorum.

Geceki balo

Ankara, 27 saat 24 (Ankara Palastan telefonla) — M. Venizelos cenapları ve refiakları şerefine bu akşam AnkaraPalasta verilen ziyafet çok hararetli ve parlak oldu. Ziyafeti takip eden balo samimî bir hava içinde devam ediyor. Yunan Başvekili ve refikaları baloda yarım saat kaldı ve bilâhara istirahat için dairesine çekildiler.

Baloda bulunan Fethi Bey, mütead dit defelar İsmet Paşa ile konuştu.

Yunan gazetecileri

Ankara, 27 (A.A) — M. Venizelos cenaplarının refakatinde şehrimize gelmiş olan Yunan matbuat mümessilleri bugün saat 17 de Hakimiyeti milliye gazetesini ziyaret etmişlerdir. Misafirler şerefine matbaada samimî bir çay ziyafeti verilmiş ve şehrimizde bulunan Türk gazetecileri de ziyafette hazır bulunmuşlardır. Teatiolunan nutuklarda, iki milleti bibirine yaklaştırmak hususunda her iki taraf matbuatına düşen vazifenin ehemmiyetinden bahsedilmiştir

Toros ekspresi

Bir müddet evvel toplanan Kopenhağ yataklı vagonlar şirketi içtimaında bazı kararlar verilmişti. Bunlardan en mühimmi Toros ekspresinin Tahrana kadar temdidi meselesidir.

Şimdi Londra için büsbütün yeni bir yol açılmaktadır. Bu yol, İstanbul-Tahran ekspresidir.

Gittikçe ehemmiyet kesbeden Toros ekspresi yolcuları artacak ve bu hat Suriye-Bağdattan maada ayrıca Tahran için de en kısa yol olacaktır. Yolcular, tren olmıyan yerlerde otomobille gideceklerdir.

Almanyada infilâk

BERLİN, 26 A.A. — Maybach'ta bir madende infilâk vukua gelmiştir. Birçok kimseler ölmüş, yaralanmış ve kaybolmuştur.

İzmirin çok elim felâketi

Başı birinci sayfada

ta çöken evlerin enkazı altında kalrak terkihayat etmişlerdir. Bu ana kadar alınabilen malûmata göre İzmir ve mülhakatın da sellerin önüne katıp götürdüğü biçare insanların adedi 68 i geçmektedir ki, bu da henüz tam ve sahih bir rakkam sayılamaz. Yıkılan ve sellere karışan evlerin adedinin de şimdiye kadar 1500 e yakın olduğu anlaşılmıştır. Binlerce çoluk çocuk ve insan da açıktadır ve Hilâliahmerle diğer müessisat tarafından kurulan çadırlarda barındırılabilmektedirler. Dün bu hususta gerek İzmir muhabirimiz den, gerek diğer menabiden aldığımız telgraf haberlerini sırasile dercediyoruz.

Felâket nasıl oldu?

İzmir, 26 — Tufanı andıran ve saatlerce süren yağmurlardan sonra bugün hava açtı, şehirde ve civarda sellerin yaptığı hasrat ve tahribat pek büyüktür.

İzmir harabeden bir nümune halindedir. Yıkılan evlerin adedi şimdiye kadar 655 olarak tesbit edildi yıkık duvar altından pis sular içinden kadın erkek çocuk cesetleri çıkarılıyor. Şimdiye kadar bulunan cesetlerin yekûnu 68 i buldu.

Belediyede bugün teşkil edilen imdat komisyonu faaliyete geçti. Deniz de motör, karada kamyonlarla ceset aranıyor. Muavenete muhtaç olanlar otellere, cami ve mesçitlere naklediloyr. Şimdiye kadar bu kabil 1500 kişi otellere hanlara çırılçıplak yatırıldı.

Hilâliahmer de yatak yorgan tedarik eyliyor. Halkapınarda on beş yaşındaki kızı ve biri iki, biri bir yaşındaki vapurlarile sarılarak yatağında ölen bir anne bulunmuştur.

Zavallı kadın anî bir su baskınına uğramış, olduğu gibi yatağında tatlı uykusu arasında ölmüştür.

Bir çok aileler memleket hastanesine gelerek tanıdıkları cesetleri alıyor ve defnediyor.

Mülhakattan hiç bir haber alınmıyor. Boğulan hayvanların haddi hesabı yoktur.

Yağmur on saat durduktan sonra anî olarak şiddetle gene başladı. Su boruları kâmilen patladı şehirde içilecek su kalmadı, fırıncılar pek nazlı, şimdi de ekmek buhranı var.

Vali beyanname neşrederek afeti etrafile anlatıyor, ceset miktarlarını bildiriyor, halka sükûnet tavsiye ediyor. İzmir derin bir matem ve her saniye ölüm korkusu içindedir.

Amerikan konsolosu belediye reisi Sezai Beye müracaatle yardıma ihtiyaç olup olmadığını sordu. Sezai Bey cevaben hükûmet ve Hilâliahmerin çalıştığını ileride ihtiyaç hissedilirse Salibiahmerin muavenet etmesini bildirdi.

Hizmet matbaasını su bastığından çıkamamıştır.

İnsan ve ev ziyayı

İzmir, 27 — Sellerin şehirde yaptığı tahribat zannedildiğinden çok büyüktür.

Suların altından mütemadiyen ceset çıkarılmaktadır. Boğulanların adedi bu dakikaya kadar 44ü bulmuştur.

Yıkılan evlerin adedi de 924 tür. Belediye felâketzedelere yardım etmektedir. Oteller hıncahınç doludur. Hükûmet hasarın tesbitine devam etmektedir.

Dün gece yarısı matbuata verilen resmî tebliğe göre:

İzmirde 37

Seydiköyünde 18

Burnovada 13 kişi boğulmuştur.

Yıkılan evlerin adedine gelince:

İzmirde 1400 ev tamamen, İzmirde 137 ev kısmen, Burnovada 150 ev tamamen, Seydiköyünde 100 ev tamamen su altında kalrak yıkılmışlardır.

Boğulanlar arasında maalesef iki tane de askerimiz vardır.

Karabağda da beş kişi boğulmuştur. Bu mıntakada 300 vatandaş geceyi açıkta geçirmiye mecbur kalmıştır. Felâket neticesinde mektepler muvakkaten tatil edilmiştir.

İzmir, 27 — Rasat merkezi kuvvetli bir fırtınanın gelmekte olduğunu bildirdi. Şehir yeis içindedir.

İzmir, 27 — Evleri yıkılan vatandaşlardan 8400 kişi Hilâliahmer tarafından verilen çadırlar da yatmaktadırlar.

İzmir, 26 (A.A) — Dünkü yağmurların yaptığı nufusça zayiat ve binaca hasaratın tesbit edilen miktarı şunlardır: Tepecik ve Hilâl cihetleri, Keçeciler, İki çeşmelik, Çorakkapı, Alsancak, Kemer mıntakalarında, yani nefsi İzmir kasbasında enkaz altında kalmak ve sellere kapılmak suretile 29 kişi ölmüş ve 14 kişi kaybolmuştur.

217 hane kâmilen ve 80 hane kısmen yıkılmıştır. Karşıyakada 10 ev kısmen yıkılmıştır.Bornovada 13 kişi ölmüş ve 150 ev kâmilen yıkılmıştır. Bucada 16 ev, Turanda 4 ev kâmilen yıkılmıştır. Böylelikle İzmirde henüz muhabere temin edilemiyen Seydiköy hariç olmak üzere bu afetten cem'an 42 kişi ölmüş, 14 kişi kaybolmuş ve 387 ev kâmilen ve 90 ev de kısmen yıkılmıştır. Elektrik tramvay hattı kum ve taş yığınlarından henüz tathir edilemediğinden işlememektedir.

Şimendiferlerde bozulan yollar ve yıkılan köprüler dolayısile bir iki gün işlemiyecektir.

Zarar ne kadar?

İzmir felâketinde şimdiye kadar tahmin olunan zararın miktarı bir buçuk milyon lira tahmin edilmektedir.

Seydi köyünde

İzmir, 27 A. A. — Seydiköyünden sellerin tahribatı hakkında şu resmî malûmat alınmıştır.

Cumavasile Bulgurcu arasındaki Sarıçayda demirköprü harap olmuştur. Cumaovası kenarından geçen dere üzerinde üç hane tamamen ve 6 hane kısmen yıkılmıştır. İzmir şosesi üzerinde bir çok tahribat vuku bulmuştur. Seydiköyünde beş han kâmilen yıkılmıştır. On biri kadın ve altısı erkek olmak üzere 17 kişi seylâpta boğulmuşlardır. Ayrıca teşhis edilemiyen dört ceset bulunmuştur. Valinin riyaseti altında bir heyet açıkta kalan vatandaşları yerleştirmek ve bütün ihtiyaçlarını tatmin etmek için geceli gündüzlü mesai sarfetmektedirler. Yıkılmasından korkulan bir çok haneler tahliye ettirilmektedir. Elektrik tramvayları henüz işleyememiştir. Şimendiferler dün Afyon ve Bandırma hattı Karşıyakadan itibaren Gazieair istasyonundan itibaren Denizli postasını yapacaktır.

Iktısadî hafta

Haftalık malî icmal

Cemahiri müttehide ile beraber Avrupa devletlerinin dikkat nazarları şu sırada Almanyaya müteveccih bulunmaktadır. Hitler partisi tehtitkâr lisanı ve mubalagalı metalibi ile ortalığı bir aralık karıştırdı; fakat diğer partiler birleşerek Brüning kabinesine itimat beyan edince galeyan bir az zail oldu. Bununla beraber mesele kapanmamıştır. Almanyanın geçirdiği müşkilât şu veya bu parti meselesi değildir. Bu milletin hali hazırda iki mühim endişesi vardır: biri harice borç ödemek mecburiyeti, diğeri de yaşamak gailesidir. Borç pek ağırdır; bu malûm. Yaşamak meselesine gelince, bu da gittikce güçleşiyor; çünkü zengin madenleri bulunan "Sarre" havzası elinden gittiği gibi hububat cihetinden en münbit ve mahsuldar arazi olan "Silerie" de Lehistana geçmiştir. Kalan arazi kendisini besliyemediği şöyle dursun, dünyanın geçirmekte olduğu buhran yüzünden harice mal satamıyor. Müstemlikatı da elinden alındığı için bu cihetten de ümidi kalmamıştır. Bu şerait tahtında nasıl yaşasın, nasıl borç ödesin?

Fransa bu vaziyeti görmüyor değil; fakat gördüğünü söylemek işine elvermiyor; ve, davasının doğruluğundan pek emin olmiyan bir adam tavrı ile, ikide bir, Almanyanın taahhüdatını icra etmesi lüzumunda ısrar ile aksi takdirde Fransanın da Amerikaya karşı harp borcunu veremiyeceğini ihsas ediyor.

Bu vaziyet ister istemez müttefikin harp borçlarının tesviyesi meselesini tekrar meydana koyacaktır. Zaten başta "Financial Times" olduğu halde birçok İngiliz gazeteleri bu meseleyi kurcalamağa başlamışlardır. Anlaşıldığına göre Amerika Mehafili Maliyesince de harp düyunu için bir moratoryom ihtimali derpiş edilmiş ve hattâ Amerika senayiinin inkişafı ve dünya buhranının tahaffüfü noktai nazarından bu moratoriyom şayanı tavsiye de görülmüştür.

Fransa umumî buhrandan en az müteessir olan memleket olmakla beraber son zamanlarda o da sıkılmağa başlamıştır. Gazetelerin, millî kâğıtları korumak için, nümunei imtisal olacak bir tarzda yaptıkları vatanperverane neşriyata rağmen orada da ademi itimat alâimi beliriyor: Hususî bir Banka izharı aciz etti; bir kısım halk Bankalardan paralarını çektiler; menkul kıymetlerde büyük büyük tenezzüller görüldü; öyle derece ki, Maliye Nazırı, bu gibi ahvalin bir propaganda eseri olup olmadığını anlamak ve mi sebbipleri hakkında şiddetle hareket etmek üzere müddeiumumiliği tahkikata memur etti.Bu tahkikata filhâl esaslı bir surette devam olunmaktadır.

Almanyadan kaçırılan sermaye takriben 40 milyon isterline baliğ olmuştur. İsvicre meduata artık faiz vermiyor.

İngiltere, Amerika, ve İtalyadaki işsizler miktarı geçen hafta zarfında yine artmıştır. İşsizlik yüzünden bir çok ecnebinin alelâcele Amerikayı terketmekte olduğunu Nevyork Herald gazetesi yazıyor.

Memleketimiz fakir dir, ticareti geridedir, sanayii yoktur; bunlar hepsi de doğru; fakat Avrupanın vaziyetine bakarak halimize, hele sanayiimiz olmamasına şükredeceğimiz geliyor. Zaten dünyanın geçirdiği şu misli görülmemiş buhrandan bir ibret dersi almamız lâzım gelir ki o da kanaatimizce şu dur: Türkiye ehalisine kifayet edecek miktardan fazla mamulât ve yetiştirecek fabrika ve imalâthaneler tesisine müsaade etmemek; meğer ki o mamulât başka memleketlerde yapılmasın, ve yahut pahalıya mal olsun.

Esham ve tahvilât

Fransa Ticaret Nazırı Mr. Flânden'in, Ankaraya seyahatı münasebetile, kuponlar meselesine de temas edeceğini bazı ecnebi gazeteler yazdırlarsa da, piyasamız bu havadisi ehemmiyetle karşılamadı. Hamiller vekilleri ile yakında Ankarada vuku bulacak mükâlemeye daha çok alâka gösterilmektedir. Düyunu Umumîye meclisinin Teşrinisani 930 taksitini hükûmetimizden talep etmeği karar verdiğini "Temps" gazetesinden naklen dünkü nüshamızda yazmıştık. Hükûmetin ne cevap vereceğini bilmiyoruz; fakat her halde evvelce vermiş olduğu karardan nükûl edeceğini pek zannetmiyoruz.

Bu cereyanlar saikasile Düyunu muvahhade tahvilâtı müteredddit bir hal irae etmektedir. Dün sabah piyasa 108 de açılmış iken akşama doğru 105 ¼ da kapandı.

Zamanı hulûl ettiği halde, amortisman için Borsaya İstikrazı Dahilî mubayaası emri henüz verilmemiştir. Piyasa 99 1/2 dır, 100 olmak ihtimali vardır. Bu şerait tahtında, mübayaattan sarfı nazarla keşide suretile amortisman yapılması muhtemeldir.

Geçen haftadanberi Arslan Çimento eshamı 1 lira kadar düşerek 26,80 lirada kaldı.

Umumiyet itibarile diğer kâğıtlar da gevşektir. Bazı fiatler:

İş Bankası (hamiline)	10,50	lira
„ (nama)	9,40	„
Anadolu aksiyonu	18,30	„
Telefon	24	„
Reji	8,30	„

Kota harici Mısır Kredi Fonsiyeler de bervechi âtidir:

1886 tertibi	172 1/2	lira
1903 „	113	„
1911 „	111	„

Hürriyet abidesi

Hürriyeti ebediye tepesi âbidesi mezarlıklar müdüriyetine devir ve teslim edilmiştir. Muhtacı tamir olan bazı aksamı yakında tamir edilecektir.

Anneler Birliği

Himayeietfal anneler birliği idare heyeti gelecek pazartesi günü toplanacaktır.

Himayeietfal cemiyeti Kadıköy Süreyya tiyatrosunda 21 teşrinisani cuma günü akşamı bir tedansant verecektir.

Macar Başvekili

Başı birinci sayfada

Kont Bethlen cenapları trenden inince kendilerini hükûmetimiz namına Edirneden istikbal eden teşrifat müdiri umumî muavini Sabri Bey Vali Beyle sair zevatı takdim etmiş, Macar sefiri M. Tahi de Macarları tanıtmıştır.

Vali Bey Başvekil cenaplarına:

— Hükûmetim namına beyanı hoş amedi ederim ekselans demiş, Kont Bethlen cenapları vali beyin samimiyetle elini sıkarak:

— Çok teşekkür ederim mukabelesinde bulunmuştur.

Macar kolonisi namına da Macar mektebi müdürü beyanı hoş amedi etmiştir.

Kont Bethlen cenapları vagondan İstasyon kapısına doğru yurürken asker ve polis müfrezeleri resmî selâmi ifa etmişlerdir.

Macar kolonisinin tazimatı

İstasyon kapısında Macar kolonisi namına Macar millî elbisesini lâbis iki küçük kız tarafından başvekile büket takdim edilmiş e ayrıca beyanı hoş amedi olunmuştur.

Başvekilin mukabelesi

Koloni namına irad edilen kısa nutka Kont Bethlen cenapları:

— Sizinle burada buluşmak ve görüşmekle mübahiyim cümleleri ile mukabele etmiştir.

Başvekil cenapları koloninin Macarca yaşa nidaları arasında açılan hususî holdav harice çıkmışlar ve ihzar edilen otomobile binerek Perapalasta kendileri için ihzar edilen daireye teşrif etmişlerdir.

Yolda alkışlar

Başvekil otomobille hareket ederlerken istasyon haricinde kendisini istikbal eden halk kütlesi tarafından alkışlanmışlardır.

Öğleden sonra

Kont Bethlen cenapları bir müddet Perapalasta istirahat etmişler, sonrada vali beye ve kolordu kumandanına iadei ziyaret ederek Perapalasa dönmüşlerdir. Perapalasta Macar kolonisi namına gelen hey'etlerin de ziyaretleri kabul edilmiştir.

Misafir şerefine ziyafet

Saat ikide Vali Bey tarafından Kont Bethlen şerefine Perapalasta bir ziyafet verilmiştir. Ziyafette Kont Bethlen ile Kont Şakiden başka kontun kâtibi hususîsi, Macar sefiri ve musteşarı, Vali, kolordu kumandanı, vali muavini, polis müdürü, Teşrifat müdiri umumî muavini Sabri, kalemi mahsus müdür muavini Kadri Beyler de bulunmuşlardır.

Ziyafet sat 3,30 a kadar devam etmiştir.

Topkapı sarayını ziyaret

Zıyafetten sonra Kont Bethlen cenapları ile Kont Şaki ve kâtibi hususîleri mihmandarları Sabri ve Kadri Beylerle birlikte şehri dolaşmış, Topkapı sarayını ziyaret etmiştir.

Ankaraya hareket

Kont cenapları saat 18 de tekrar Perapalasa avdet etmişler, ve saat 18,30da haraket ederek köprüden hususî bir muşla Haydarpaşaya geçmişlerdir.

Vapur iskelesinden garın içine kadar iki sıra polis memurları selâma duruyorlardı. Başvekil hazırlanan hususî trene binmiş ve trenin haraketine kadar Vali Muhiddin Beyle görüşmüştür.

Tren saat tam 19,16 da kalkmış ve istasyonda Vali Polis müdürü ve sair birçok zavatla kalabalık bir halk tarafından teşyi edilmiştir. K. Bethlen ile birlikte, dünkü ekspresle şehrimize gelen, Peşte sefirimiz Behçet Bey de hareket etmiştir.

Yavuz

Başı birinci sayfada

Polis müdürü Ali Rıza B. oün gemi kumandanı kaymakam Fahri Beyi ziyaret etmiş ve merasimle karşılanmıştır.

Resmî ziyaretler

Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa da bugün Yavuzu ziyaret edecektir. "Yavuz" perşembe günü on bir buçuğa kadar halka açık bulundurulacak ve cuma günü ağlebi ihtimal İzmire hareket edecektir. Gemide Cümhuriyet bayramı için hazırlıklara başlanmış ve yeniden tel vinatı icra olunmuştur.

Gemi donatılacak

Cümhuriyet bayramı gecesi gemi elektrik tertibatile donatılacaktır.

Gemide bu mü asebetle balo tertibi de muhtemeldir.

Dün gemiyi ziyaret edenler çok iyi intibalarla ayrılmışlardır.

Devrilen sandal

Saat on dördü beş geçe "Yavuz" un civarında bir sandalın alabora olduğu gemi zabitanı tarafından görülerek derhal "can kurtaran" atılmak suretile imdada yetişilmiş ve sandaldan düşen iki gemici muhakkak bir ölümden kurtarılmışlardır. Bunlar Kadir oğlu Kemal ve Rifat isminde iki sandalcı oldukları anlaşılmıştır.

Yeni tertibat

"Yavuz" da gayet mühim bir çok yeni tertibat vardır.

Gemide (10) tane (28) lik, (10) tane (15)lik ve ayrıca (8) tayyare topu mevcut bulunmaktadır.

Bundan başka (3) de torpido dairesi vardır. Topçu kontrol tertibatıda çok muntazamdır.

Taretlerin isimleri

Gemideki beş taret "Barbaros", «İzmir», «İmros», "Samsun" ve «Turgut» isimlerini taşımaktadır.

Halka bu taretlerin içerisindeki tertibat da gösterilmiştir.

Taretler yedi kattan mürekkeptir. Üst katı topların sevkü idaresine mahsustur.

Burada mermiler dolduruluyor, harici tarassuda lüzum kalmadan aletlerle nişan alınıyor. Altmdaki dairede topu çeviren, irtifa veren elektrik tertibatı ve mütebaki katlarda top için lâzım gelen diğer asrî tertibat ve her tarette (64) bahriyeli vardır.

(420) ton sikletinde olan her taret gayet seri olarak istenilen istikamete tevcih edilebilmektedir.

Tartlerin hey'eti umumiyesinin idaresi bir merkeze tevdi olunmuş ve geminin icap eden noktasından muhabere edilerek derhal faaliyete geçmek imkânı temin olunmuştur.

Muhabere vesaiti

Muhaberenin hiç konuşmağa lüzum bırakmıyan cihazlarla yapılması temin olunmuştur.

Gemide, en yalpalı havalarda bile ufkî vaziyette kendi kendine topları ateşleme tertibatı da vardır.

Sisli havalarda

Direkte, düşmanı aşağıdan görmek mümkün olmadığı sisli ve dumanlı havalarda iş görmeği temin edecek yüksek kısım tertibatı mevcuttur.

Liemninin köprüsü üzerindeki yeni tevcih aletlerile geceleri düşmanı sür'atle görmek mümkün olabilecektir.

Her hangi bir nişan noktasını derhal tesbit etmek, tahtelbahirlerin hangi istikametten geldiklerini anlamak ve seslerini almak için tertibat olduğu gibi mayina çarpmamak için paravanlar da mevcuttur.

Gemide (24) kazan bulunmaktadır.

Gemi son yapılan tadilât ve asrî tertibat çok mükemmel bir hale gelmiştir.

Diğer tertibat

"Yavuz" da istirahat salonları, radyo ve sinema tertibatı da mevcut bulunmaktadır.

Hastanesi, kamaraları ve diğer bütün vesait ve aksamı da asrî bir haldedir. Geminin her tarafını ancak bir haftada lâyıkile görmek mümkün olabileceği anlaşılmıştır.

Dün akşam
MELEK SİNEMASINDA
Bernstein'nin eserlerinin mübdiası
GABY MORLAY
en büyük Fransızca sözlü
MÜTTEHEM KALKINIZ
filminde emsalsiz muvaffakıyetler kazandı.
İlâveten; Sezlü ve sesli FOX JURNAL MÖSYÖ VENİZELOS NUTUK SÖYLERKEN
Prosperi film konsortium

Kadıköy Süreyya Sineması
NUHUN GEMISI
Sesli, Süzlü Film

Buakşam Üsküdar Hale Sinemasında
Dumbullu İsmail ef.
ispanya Celladı p. Varyete Dans

Devredilecek ihtira beratı
" Mesamatlı yahut hücrevi beton veya buna mümasil mevadın istihsali hakkında veyahut bunlara müteallik islâhat „ hakkındaki icat için Sinai müdüriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 22 teşrinevvel 1928 tarih ve 717 numerolu ihtira beratı bu kere başkasına ferağ veyahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayı satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul'da Yeni postahane arkasında Aşir efendi kütüphanesi caddesinde Türkiye han No-18-22 de kâin vekili HANRI WALTER İSTOK Efendiye müracaat eylemeleri ilân olunur.

DOÇE LEVANT LINIYE
Hamburg, Brem, Anvers, Istanbul ve Bahri Siyah arasında azimet ve avdet muntazam postası: Hamburg, Brem, Stetin, Anvers ve Roterdam dan limanımıza muvasalatı beklenen vapurlar;
Delos vapuru 5 teşrinisaniye doğru
Andros „ 7 „ „
Volos „ 8 „ „
Achaia „ 9 „ „
Burgaz, Varna, Köstence, Kalas ve İbrail için limanımızdan hareket edecek vapurlar:
Andros vapuru 7-9 teşrinisanide tahmilde
Volos vapuru 8-10 teşrinisanide tahmilde
Achaia vapuru 9-12 teşrinisanide tahmilde
Hamburg, Brem, Anvers, Roterdam ve Dançig için yakında limanımızdan hareket edecek vapurlar:
Tinos vapuru 30-31 teşrinevvelde tahmilde
İmbros vapuru 3-4 teşrinisanide tahmilde
Pommern vapuru 6-7 teşrinisanide tahmilde
Yakında Rodos, Anvers, Noterdam ve Hamburg limanları için hareket edecek vapurlar.
Pommern vapuru 8-10 teşrinisanide tahmilde
Fazla tafsilât için Galatada Ovakimyan Hanında kâin mumî acenteliğine müracaat Telefon: Beyoğlu 641-674

COMPAGNIA GENOVESE DI NAVIGAZIONE A VAPORE
Cenove, Savona, Livurn, Napoli, Mesina, Katana ve Pireden beklenmekte olan "Capo Pino vapuru 29 teşrinievvel çarşamba günü saat 16 da (Köstence, Kalas ve İbraile) ye müteveccihen hareket edecektir.
Birinci ve üçüncü sınıf yolcu biletlerinde tenzilât icra edilir.
Malûmat, hamule ve yolcu hakkında Galata'da Çinili rıhtım hanında "Agence Intercontinental„ Anonim şirketine müracaat. Tel. P. 1294-5

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır.
Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189

SEYRİSEFAİN
Merkez Acenta; Galata köprü Başında; Beyoğlu 2862 Şube acentesi; Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında. Telefon İst. 2740

Trabzon birinci postası
(CUMHURİYET) vapuru 28 teşrinievvel salı akşamı Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Giresun, Trabzon, Rize'ye gidecek ve dönüşte, Sürmene, Trabzon, Görele, Giresun, Ordu, Ünye, Samsun, Sinop, İnebolu, Zonguldağa uğrayarak gelecektir.

İSKENDERİYE sür'at postası
(İzmir) vapuru 31 teşrini evel cuma 10da Galata rıhtımından kalkarak cumartesi sabahı İzmire varır ve İzmirden saat 12 de kalkarak pazartesi saat 10 da İskenderiye'ye varacak ve çarşamba İskenderiye'den kalkarak İzmir'e uğrayarak İstanbul'a saat 12 de gelecektir.
İSKEDERİYEDEN aktarma PORTSAİT için de Eşya kabul olunur.

Mersin postası
(KONYA) vapuru 29 Teşrinievvel çarşamba 11 de Galata rıhtımından kalkarak Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rados, Fethiye, Finike, Antalya, Alâiye'ye uğrayarak Mersin'e gidecek ve dönüşte aynı iskelelerle beraber Taşucu. Anamor'a uğrayacaktır.
Dalyan Marmaris yolcu ve yükü gidiş ve gelişte Fethiye'de aktarma suretile alınıp verilir.
Çanakkale için yük alınmaz.

Ayvalık sür'at postası
(Mersin) vapuru 28 teşrinievvel salı 17 de Sirkeci rıhtımından kalkarak Gelibolu Çanakkale Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığ'a gidecek ve dönüşte aynı iskelelerle birlikte Altınoluğ'a uğrayacaktır.
Azimette Gelibolu için yük alınmaz.

Trabzon İkinci postası
(KARADENİZ) vapuru 30 teşrinievvel perşembe akşamı Galata rıhtımından kalkarak İnebolu, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize Hopa'ya gidecek ve dönüşte pazar iskelesile Rize, Of, Trabzon, Polathane, Giresun, Ordu, Fatsa, Samsün, İnebolu'ya uğrayarak gelecektir.

Karadeniz postası
Türkiye vapuru 28 Teşrinievvel
Salı günü saat 20 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Gerze, Samsun, Ordu, Giresun, Görele, Büyükliman, Pulathane, Trabzon, Sürmene, Rize, Mapavri, Pazar, Ünye ve Hopa) ya azimet ve aynı iskelelerle Fatsaya ugrayarak avdet edecektir.
Yük ve yolcu için mahalli müracaat: Sirkeci salonu karşısında Mizan Oğlu Han No: 2 Telefon İstanbul 354

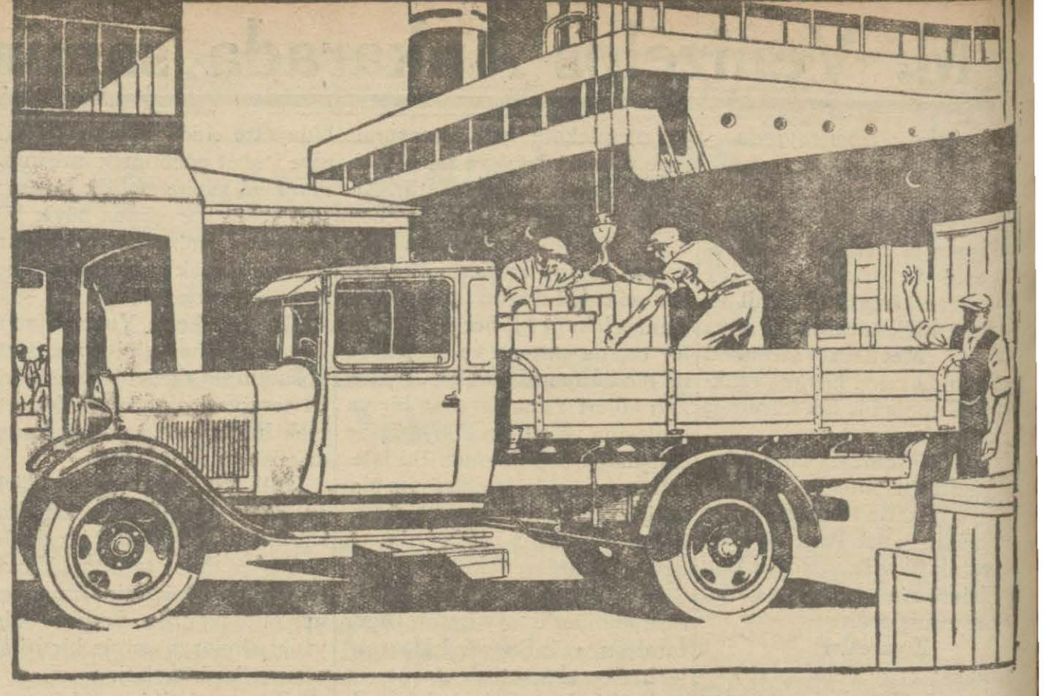

1½ Tonluk Ford Kamyonu
bu memleket için en muvafık bir nakil vasıtasıdır

Çünkü: Satın alma fiatı ucuzdur.
Çünkü: Fevkalâde sağlam olarak imal ve monte edilmiştir.
Çünkü: Benzin sarfiyatı gayet azdır.
Çünkü: Tamiratı ucuz ve işletme masrafı pek azdır.
Çünkü: Ford yedek parçaları Türkiyenin hemen hemen bütün şehir ve köylerinde bulunur.
Çünkü: Türkiyede şayanı emniyet bir surette hizmet görmek noktai nazarından eyi bir nam kazanmıştır.
Çünkü: Türkiyede Türk işçileri tarafından yapılmıştır.

1½ Tonluk FORD Kamyonu İstanbul fabrikasında gümrükleenmiş olarak teslim fiatı 1700 LİRA

TÜRKİYENİN HER TARAFINDA ACENTALAR

Lincoln — Ford — Fordson

FORD MOTOR COMPANY EXPORT INC.
FORD FREEPORT, İSTANBUL

Yelkenci vapurları Karadeniz postası
VATAN vapuru 29 teşrinievvel
Çarşamba
günü akşamı 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) iskelelerine azimet ve avdet edecektir.
Tafsilât için Sirkecide yelkenci hanında kâin acentasına müracaat. Tel. İstanbul 1515

İLÂN

Bazı eşhasın, hiçbir salâhiyetleri olmaksızın aboneleri ziyaret ve kordon ve diğer telefon teferruatını tebdil bahanesiyle Telefon şirketi namına tahsilâtta bulundukları muhterem ahaliye arzolunur.

Binaenaleyh, herhangi bir tediye keyfiyetinin doğru olması için, Müdürlerimizden birisinin imzasını havi şirketin resmi makbuzu mukabilinde ifa edilmiş olmaları lüzumu muhterem ahalinin nazarı ittilâına arzolunur. Aynı zamanda herhangi bir vesile ile aboneleri ziyaret için tavzif edilen, memurların, Müdüriyet tarafından musaddak ve yalnız tanzim edildikleri ay esnasında muteber olan fotografli bir hüviyyet varakasını hamil bulunmaları lâzımdır. Nezdlerinde müesses telefon makineleri ile teferruatında hâdis olup muntazam hüviyyet varakasını hamil bulunmayan herhangi bir şahıs tarafından ika edilmiş bilûmum hasar attan aboneler mes'ul addedilecektir.

Çocuklara bakmak ve terbiye etmek hususunda ihtıssası olan
BİR ALMAN HEMŞİRE
iyi aileler nezdinde hizmet arayor. Teklifatın " ES. „ rumuzu ile İstanbul Yeni postahanede 176 No ya gönderilmesi.

VEFA BOZASI ÇIKTI

Fransız hükûmeti menbalarından ihrac edilmiş tuzları havi
VICHY-ÉTAT Mustahzeratı
Taklitlerinden sakınınız - VICHY - ÉTAT markasını musirren isteyiniz.
VICHY-ÉTAT TUZU Vichy-Etat suları hülâsası tabii tuz, bir litre su miktarına kâfi paketlerde ve 125 250 ve 500 gramlık çeşitlerde satılır.
VICHY-ÉTAT PASTİLLERİ Yemekten sonra 2 veya 3 tane alınırsa HAZMI TESHİL eder.
VICHY-ÉTAT KOMPRİMELERİ Seyahat esnasında hazmi tesbit eden gazözü suyu bizzat yapmak için gayet elverişlidir.
FRANSIZ HÜKÜMETİNİN menbaları
VICHY CÉLESTINS Damla, Kum, Alâmi mafsaliye hastalıkları.
VICHY GRANDE-GRILLE Karaciğer hastalıkları.
VICHY-HOPITAL Mide ve Barsak hastalıkları.

Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâletinden:

Diyarbekir numune hastanesine muktezi 60 kalem ilâç ve tebbî malzeme kapalı zarf usuli ile mubayaa edilecektir. Münakasa müddeti 21. 10. 930 tarihinden itibaren 20 gündür. Talip olanların şartnamesini görmek üzere Ankarada sıhhat ve içtimaî muavenet umum müdürlüğüne ve İstanbul'da sıhhat ve içtimaî muavenet müdürlüğüne müracaat etmeleri.

Isparta vitâyeti encumen kaleminden

Isparta-Dinar yolu üzerinde yapılacak sekiz bin beş yüz elli dokuz lira otuz beş kuruş bedeli keşifli tamiratı esasiye ile iki bin seksen dokuz lira otuz iki kuruş bedeli keşifli üç tane menfez köprü imalâtı sınaiyesi 9 teşrinisani 930 pazar günü saat on altıda kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Talip olanların münakasa şartlarını ve keşifleri Isparta baş mühendisliğinden alabilecekleri ve taliplerin mühendisliklerce musaddak fen memurlarile birlikte ve münakasa ve ihale kanunun kapalı zarf hakkındaki ahkâma riayet etmeleri ve muktazi ticaret odası vesikaları ve teminat akçeleri ve evrak ve vesaiklerile Isparta daimî encümenine müracaatları ilân olunur.

Rotbart Luxuosa
1 adedi 20 kuruş

Rotbart superfine
1 adedi 15 kuruş
10 „ 150 „

Mond-Extra Gold
1 adedi 12,5 kuruş
10 „ 125 „

" Mond-Extra „
10 adedi 75 kuruş

"MiNORA„
1 adedi 5 kuruş
10 adedi 50 kuruş

"ROLLFIX„
Automatique Bileme mkkinesi Fiatı mutedildir.

Fen ve ihtira âleminin harikaları olan ve inceliğile mukavemetleri tezal teşkil eden meşhur " ROT - BUHNER „ fabrikası mamulâtından " ROTBART LUXUOSA „ " ROTBART SUPERFİNE „ " MOND EXTRA GOLD „ " MOND EXTRA „ " MİNORA „ traş bıçakları ve " ROLLFIX AUTOMATİQUE „ bileme makinesi her yerde satılır. İşbu bıçakların meşheri: Bahçekapı No. 11, Fennî gözlükçü KİRKOR UZUNYAN Efendinin mağazasıdır. Mallarımız için ANKARA, İZMİR, KONYA, ve TRABZON'da birer satış deposu ihdas etmek istemekteyim. Bu satışı deruhte edecek zevatın bana bizzat veya bilvekâle müracaatları ve şifahen muta ık kalmamız lâzımdır. Tahriren müracaat edilmemesini ve tahriri müracaatlara cevap vermiyeceğimi beyan eylerim.

Acentası: Galata'da, Kürkçübaşı Hanında, 4 numarada PİYER PİRİMYAN

Tapu isleri için yeni talimatname yapıldı

C. Bayramı

Vilâyette resmi kabul programı

esmi kabule saat onda başlanacaktır

Yarın Cümhuriyet bayramı ünasebetile vilâyet dairesinde ra kılınacak resmi kabul programı tesbit edilmiştir. Resmi bul sabah saat 10-11 arasında sıra dairesinde icra kılınacak.

1 — İstanbulda bulunan Büük Millet Meclisi azası, 2-Üncü Kolordu kumandanı, berve bahrî erkânı askeriye, bahye Ku: ümerayı askeriye ve ndarma Ku:

3 — Darülfünun emini, maaemini, 4 - Vekâletlere menp müfettişler, 5 - Hükkâm ve esayı adliye, 6 - Darülfünun y'eti, 7 - Maliye vekâletine ensup rüesayı maliye ve maitri, rüsumat, tapu, emlâk, rphane, kadastro müdürleri, Memurini dahiliye, Vali mu ini, mektupçu,polis, şehir dai kaymakamlar, muhasebei usiye, iskân, umuru hukuki, evkaf müdürleri encümen ve are hey'etleri. 9 - Maarif mür ve mekâtip müdürleri, 10 afıa sermühendisi ve maiyeti, Ziraat, orman, baytar müirleri, 12 - Ticaret vekâleti ntaka müdürleri, ticaret odahey'eti, esham, zahire, hayn borsaları hey'etleri, 13 - Sıh ye müdürü ve maiyeti, 14 lüftü, meclisi umumîi vilâyet ası, encümeni daimîi vilâyet ası, Belediye muavinleri ve ediye erkânı ve cemiyeti umiyei belediye hey'ti, slyasî kalar, Hilâliahmer, Türkoca, Himayei Etfal, tayyare cemi ti, muallimler birliği, matbuerkânı. Konsolosların tebkâtı saat 14 ten 15 e müessesi maliye ve bilûmum şirket üdürlerinin tebrikâtı saat 15 n 15 buçuğa kadar kabul olucaktır. Elbise: frak mecbucaktır. İşbu proğram davetna e makamına kaimdir.

Matbuat cemiyetinde Bayramlaşma

Matbuat cemiyeti reisliğin: Matbuat meslekdaşları 29 şrinievvel 930 Çarşamba güsaat üçten beşe kadar Cemit merkezinde bayramlaşacakdır. Cemiyete mensup olanla arzu eden vatandaşların rifleri rica olunur.

İlk tedrisat

müfettişi olmak istiyenler imtihan olacaklar

İlk mektep muallimlerinden k tedrisat müfettişi olmak isti nlerin imtihanları teşrinisani n 20 sinde yapılacaktır. Müttiş olmak istiyen muallimlen 5 sene muallimlik yapmış ol ası şarttır. Pedagoji, Ruhiyat mektep hıfzıssıhası derslerin n tahrirî imtihan yapılacak. Diğer dersler şifahî olacak.

Şimdiye kadar müfettişliğe lip olanlar 10 kişidir.

Muallim muavinleri

İstanbul Maarif Emaneti mın kasındaki ilk mektep mualm muavinleri perşembe günü arülfünun konferans salonunda yeni bir imtihana tâbi tutula klardır. Yapılacak bu Devlet ntihanına 150 muallim muavi dahil olacaktır. Sualler vekâten kapalı zarfla gelmiştir. zi görüenler meslekten affeleceklerdir.

İkinci izci kafilesi de Ankaraya gitti

29 teşrinievvel Cümhuriyet yramında Ankarada yapıla k büyük resmî geçide iştirak ecek olan şehrimiz izcilerin ikinci kafile dün akşamki nle Ankaraya hareket etmişdir. Maarif emini Muzaffer izcilerimizi Haydarpaşa ista onunda teftiş etmiştir. Dün reket eden izciler hususî lise talebesidir. Bunlar 270 kişi.

Dün bitti

Son rey dün akşam verildi..

Reyiâm varakaları bugün sayılacak

Beşiktaşta yeni bir belediye tesisi ve diğer belediye hudutlarının da kaza teşkilâtına göre tadili için toplanmakta olan reyler dün nihayet bulmuştur. Reyler bugün tasnif edilecektir. Ma amafih neticenin müsbet olduğuna muhakkak nazarile bakılmaktadır.

Vilâyette

Yeni tahrir

Ankaradan üç komisyon geliyor

Bunlar gelince yeni tahrire başlanacak

Tahriri müsakkafat için yeni tahrir yapılacağını yazmıştık. Tahriri yapmak için Maliye vekâletinden üç komisyon gelecek ve tahrire başlanacaktır.

Azamî tasarruf

Liman şirketinin sermayesi bir buçuk milyon liraya tezyit olunmuştu. Bu tezyit kararı verilirken Maliyeyi temsil eden Defterdar Şefik Bey, azamî tasarruf şartı ile sermayenin tezyidine taraftar olduğunu söylemiş ve bu şartla sermayenin tezyidi kabul edilmiştir.

Yunan kumandanının ziyareti

Elli harp gemisi kumandanı, bu sabah 10 da vali ve belediye reisi Muhiddin Beyi ziyaret edecek ve vali de iadei ziyarette bulunacaktır.

Boyalı, bozuk, bayat gıdalar müsadere olunacak

Bir kısım muhtekirlerin bazı gıdaları boyadıkları ve tağşiş ettikleri görülmektedir.

Belediye Sıhhiyesinden intihap edilen bir hey'et piyasada dolaşacak ve sıkı bir teftiş neticesinde boyalı ve mağşuş gıdaları müsadere edecektir. Bundan başka bu sene şehrimiz piyasasında geçen seneden fazla yumurta stoku yapılmış,ihracat azaldığı için yumurtalar sevkedilmiyerek kalmış ve bu yüzden bir kısmı bayatlayarak bozulmuştur.

Bozuk ve bayat yumurtalar daha ziyade lokanta ve ahçı dükkânlarında kullanılıyor. Bu da halkın sihhatile alâkadar olduğundan bu çürük yumurtaların satışı menedilecektir.

Zabıtai Belediye memurları

Şimdiye kadar zabıtai belediye memurları ücretle çalışmakta idiler.

Yeni teşkilâtla zabıtai belediye de polise devredildiğinden bunların diğer zabıta memurlarından farklı muamele görmeleri doğru görülmüyor. Bunların da maaş almaları ve belediye memurin kanununa göre tayin ve tebdil edilmeleri düşünülüyor. Bunun için bunların sicilleri dahiliye vekâletine gönderilmiştir.

Talebe kahvelerde vakit geçiremiyecek

Bazı mektep talebesinin kahvelerde oyun oynadığı görülmektedir. Maarif emaneti mekteplere yaptığı bir tamimde talebenin kahvelerde vakit geçirmemeleri ve mektep idarelerinin bu işi daha yakından takip etmeleri bildirilmektedir.

Fakir talebeye

Hilâliahmer cemiyeti bu sene ilk mekteplerde 2000 fakir talebeyi iaşe edecektir.

Çay ziyafeti

Bu akşam saat 16,5 ta Güzel San'atler Birliğinde ressam Halil Paşa şerefine bir çay ziyafeti verilecektir

Mahkemelerde

Haşa...

Memurları tahkir eden kadın

Cürmünü külliyen inkâr ediyor

Evinde bulunan müskirat levazımını müsadereye giden memurlara hakaret eden Emine Hanım dün ceza mahkemesinde muhakeme olundu.

Maznun kahve rengi çarşaflı, siyah peçeli zaif bir kadın.

Şahitler dinleniyor.. Bunlardan biri, hanımın işlediği cürmü şöyle anlattı:

" — Ne vakittenberi bu hanımın evinde gizli rakı yapıldığını biliyorduk. Bir gün haneyi taharri ettik. Bu esnada bu, hanım fena halde asabileşti. Açtı ağzını, yumdu gözünü. Bize karşı söylemediği kalmadı.. Neler neler!..

Reisi:

— Ne gibi sözler?..

Diye izahat istedi. Şahit devam etti:

" — Türlü elfazı galiza istimal ediyordu. Kendisine dedim ki:hanımefendi, biraz dilini tut. Biz vazifemizi yapıyoruz. Bak kocan gık diyor mu?.. Eğer tecavüzü arttırırsan hakkında zabıt tutarım..

Bu sözlerim ona hiç tesir etmedikten başka kameti arttırdı Ne yaparsanız yapın, ben söyliyeceğimi söylerim..

Baktım olmıyacak, arkadaşlarla başbaşa verip bir mazbata yaptık..„

Reis, maznun kadına hitap etti:

— Şahit Hüsamettin Efendinin dediğini duydun mu hanım? Ne diyeceksin buna?..

Maznun ayağa kalktı. Peçesini kaldırdı. Başını iki tarafa şiddetle sallıyarak reddetti:

— Haşaaa!.. Kabul etmem efendim..

— Pek âlâ..

İkinci şahidin ifadesi de maznun kadının tamamen aleyhinde idi. Fakat maznun buna da şiddetle itiraz etti:

— Haşaaa! Kabul etmem efendim..

Şaban, Esat, Şükrü isminde üç şahit daha dinlendi. Hepsi de hakaret filinin vâki olduğunu söylediler. Maznun hepsine de ayni cevabı veriyordu:

— Haşaaa!.. Kabul etmem efendim!..

Nihayet reis te sinirlendi..

Neticede, muhakeme karara kaldı.

H. Fahri Beyin davası

Darülbedayi mecmuasında aleyhinde yazılan bir yazıdan dolayı Halit Fahri B. tarafından mezkûr mecmua aleyhine açılan dava 13 teşrinisaniye talik olunmuştur.

Muhçimin gözü kör oldu

Kilisten gelen malûmata göre geçenlerde Urfa cephesinden hududumuza tecavüz eden ve püskürtülen Aneze aşireti yaralıları arasında aşiret reisi meşhur eşkıya Muhçimin aldığı kurşun yarasile bir gözü kör olmuştur.

Fekki irtibat

Balikesir vilâyetinin Bandırma kazasına merbut Göbel nahiyesinin bu kazadan iraibatıfek edilerek mezkûr vilâyete tâbi Susığırlık kazasına ilhak edilmiştir.

Gene Balikesir vilâyetinin Çataloçam nahiyesi teşkilâtın nahiye adı Kovacık tesmiye edilmek üzere Kovacık köyüne ve ayni kazanın Sarnız nahiyesi merkezininde kireç köyüne nakilleri tensip ve icra kılınmıştır.

Köprü dubaları

Belediye tarafından Balatta tesis edilen atelyeye tamir edilmek üzere yeniden iki duba çekilmiştir. Bunların da yakında tamiratı ikmal edilerek yerlerine konacaktır.

Tapu işleri

Yeni nizamname tatbik ediliyor

Nizamname 160 maddeyi ihtiva etmektedir

Tapu yani sicilli emlâk nizamnamesi bir müddet evvel heyeti vekileye tevdi olunmuştu. Haber aldığımıza göre bu nizamname heyeti vekileden çıkmıştır ve yakınlarda tatbikatına başlanacaktır.

Bu nizamname 160 maddeden ibaret olup tasarruf muamelâtının ne gibi vesaike istinat edeceği ve ne şekilde defterler tutulacağı hakkında bazı muameleleri ihtiva etmektedir.

Poliste

Helâda esrarengiz bir cerh

Evvelki gece Taksimdeki belediye helâsının içinde garip bir cerh vak'ası olmuştur.

Beyazıtta şoförlük eden Kenan efendi gece saat yirmi bir buçukta Taksimde belediye helâsına girer.

Kenan efendi içeride meşgul ken helânın kapısından tabancalı bir el uzanır. Meçhul el tetiği iki kere çeker, çıkan kurşunlar Kenan efendinin muhtelif yerlerine isabet eder.

Ağır surette yaralanan Knan efendi kanlar içinde yere yıkılır. Meçhul carih de firar eder.

Fransız hastahanesine kaldırılan mecruh polise verdiği ifadede:

—Beni yaralıyanın kim olduğunu görmedim. Fakat Vedat isminde bir düşmanım vardır. Ben helâya girerken o da kaldırımdan geçiyordu. Şüphem ondadır.." demiştir.

Bu esrarengiz cerh hakkında tahkikat derinleştiriliyor.

Mazot depolarında iştial

Bu sabah Kâhtanede Sünnet köprüsü civarındaki bir tüccara ait mazot deposunda bir iştial vuku bulmuştur.

Bu yangın gece depo civarın da yakılan bir ateşten ileri gelmiştir.

Yangın dün öğleye kadar devam etmiş ve depo kısmen yandığı halde söndürülmüştür.

Denizde bir kavga

Sarayburnu Askerî sevkiyat iskelesine yanaşan sevkiyatın 12 numaralı mavnası Rüsumat sandallarından birisine çarparak kırmış, bu yüzden mavnada kilerle Rüsumat memurları arasında kavga çıkmış. Rüsumat sandalları Posta başısı İbrahim sandalcı Mehmet ve Feyzi mavnada bulunan Emin ve kaptan Hakkı Efendiyi dövmüşlerdir. Tahkikat yapılıyor.

Otomobil müsademesi

Maarif emaneti önünde 2120 numaralı şoför Koçonun idare ettiği otomobil freninin bozulması yüzünden bir ağaca çarpmış, ön kısmı ve bir kısım çamurlukları harap olmuştur.

Alacak yüzünden cerh

Arapcamiinde oturan seyyar satıcı Ahmet, ayni evde oturan Sadık ile bir alacak meselesinden kavga etmişler, Ahmet bıçakla Sadığı ağır surtte yaralayıp kaçmıştır. Sadık Sen Jorj hastahanesine kaldırılmıştır.

Camilerin tamiri

İstanbuldaki camilerden bir kısmı tamire muhtaç olduğu halde tahsisat kalmadığından evkaf idaresi müdiriyeti umumiyeden tahsisat istemiştir. Ayasofya ve Fatih gibi bazı büyük camilerde yüzlerce kırık cam bulunduğu tesbit edilmiştir. Tahsisat alınınca bunlar tamir edilecektir.

Dr. Behçet Sabit B.

Tıp fakültesi Uroloji maallimi Dr. Beçet Sabit Bey Avrupadan avdet etmiştir. Muayene ve kabul saatleri öğleden sonra 3 den 6 ya kadardır.

Ekonomi

Çimento

T. Odası ihtikâr tahkikatile meşgul

Senede 65.000 ton istihsalât var

Ticaret odası çimento fiatleri ve çimento tröstü yapılıp yapılmadığını tetkike başlamıştır. Fabrikaların aralarında tröst yaptıkları tesbit edilirse ticaret odası hükûmete müracaat ederek bu ihtikâra mâni olunmasını istiyecektir.

Aldığımız malûmata nazaran 1929 senesinde Türkiyenin çimento istihsalâtı 65,000 tondur. Ayni senede hariçte de 58 bin ton kadar çimento getirtilmiştir.

Bu senenin çimento istihsalâtının geçen senenin iki misli kadar olacağı kuvvetle tahmin edilmektedir. Çünkü yeniden iki çimento fabrikası açılmıştır.

Maamafih bütün bu fabrikaların aralarında bir anlaşma mevcut olduğundan fiatler çok yüksektir.

Ecnebi vapurlarına kolaylık

Ticaret odasında bugün deniz işlerinde mütahassıs zevat toplanacaklardır.

Bu içtimaa Seyrisefain namına işletme müdürü Burhaneddin, Liman şirketi namına müdürü umumî Hamdi Beyler iştirak edecektir.

Bu içtimada ecnebi vapurların limanımızdan geçerken ihrakiye almalarına teshilât gösterilmesi etrafında görüşülecektir.

Mnesucatçılar toplanıyor

Mensucat fabrikatörleri ve tacirleri perşembe günü ticaret odasında toplanacaklar. Bu içtimada gelecek ay içinde şehrimizde toplanacak olan Türkiye mensucatçılar kongresi ruznamesinin tesbitine başlanacaktır.

Kambiyo Borsasında

Dün borsada İngiliz lirası 1030 kuruşta açılmış ve bir aralık 1030 kuruş 10 paraya kadar yükseldikten sonra gene ayni fiatte kapanmıştır.

Liret 9,02 Altın 910 kuruştur.

Bir günlük ihracat

Bir gün içinde şehrimizden hariç memleketlere şu cins ve miktarda ihracat yapılmıştır. 107 çuval fındık, 210 çuval içfındık, 300 çuval buğday 170 çuval fasulye...

Bira fiati

Bomonti şirketile Lokantacılar cemiyeti arasında cereyan eden ve bira fiatlerinin tenziline dair olan müzakere neticelenmek üzeredir. Şirket kat'î neticeyi idare meclisine bildireceğini, alacağı cevabı Lokantacılar cemiyetine tebliğ edeceğini bildirmiştir. Maamafih kış geldiğinden bira sarfiyatı azalmıştır.

Darülfünunda

Muarızlar da yeni Emini tebrik ettiler

Darülfünun meselesi sükûnetli bir safhaya dahil olmuştur. Kaç gündenberi ekseriyet taraftarları müderrislerle konuşmıyan edebiyat fakültesi reisi Köprülü zade Fuat B. dün yeni emin Muammer Raşit Beyi ziyaret ederek yeni vazifesini tebrik etmiştir. İki taraf arasındaki münakaşalar artık hitam bulmuştur.

Emin Muammer Raşit Bey dün bir muharririmize demiştir ki:

— Artık mesele yoktur. İşte görüyorsunuz ki, Fuat B. yanımda, görüşüyoruz. Darülfünun sükûnetle çalışmasına devam etmektedir.„

Siyam prensleri gittiler

Bir kaç gündenberi şehrimizde bulunan Siyan prensi Aditya Alıhakora ile zevcesi dün ekspresle Parise müteveccihen şehrimizden hareket etmişlerdir.

Faydası yok değil.. bilâkis pek çok var!

Yıkmayı değil, yapmayı istemek lazımdır

Amelî Hayat mektepleri etrafında yapılan neşriyat yerinde ve yolunda değildir

Erkek Amelî Hayat mektebinde daktilo dershanesi

İstanbul vilâyeti tarafından tesis edilen ve umumî meclis tarafından müntehap bir heyet tarafından idare edilen kız ve erkek amelî hayat mekteplerinin faidesizliği etrafında neşriyat yapılmaktadır. Bu neşriyat iki kıymetli irfan müessesimize yapılan bu nahak tarizler üzerine dün bir muharririmiz tahkikata bulunmuş ve atideki malûmatı almıştır:

Ameli hayat mektepleri 1340 senesinde İstanbul vilâyetinin himayesi altında tesis edilmiştir. Yedi senedenberi memlekette çok faydalı bir şekilde inkişaf etmektedir. Her iki mektepte ilk mezunlarını 1926 da vermişler ve bu mezunlar her sene muntazam bir surette artmıştır. Şimdiye kadar erkek mektebinden 150 ve kız mektebinden 100 talebe neş'et etmiştir. Bu mezunların hepsi hariçte rağbet görerek resmî hususî bir çok müesseselere girmişlerdir. Her sene, son sınıf talebesi daha imtihanları bitmeden angaje edilmektedir.

Mektepten çıkanlar içinde muhtelif malî müesseselerde 150-200 lira maaş alan müdür muavinleri muhasebeciler vardır.

Erkek Amelî hayatta 26 güzide muallim vardır, Ve bir çok Darülfünun profesörleri vardır.

Mektebe ilk mektep mezunları kabul edilmekte ve müddeti tahsil dört sene devam etmektedir.

Erkek Amelî Hayat mektebinin şimdiki işgal ettiği bina

Mektepte Fransızça, İngilizce ve Almanca tedris edilmektedir.

Talebe artıyor

Bu sene erkek kısmının talebe mevcudu 200, kız talebe mevcudu ise 120dir. Her talebeden senevî 50 lira tahsil ücreti alınmaktadır. Mekteplerin masrafına vilâyet her sene 25 bin liralık bir yardımda bulunmaktadır.

Mektebin gayesi

Mektebin gayesi, İktısadî ve amelî hayata kısa bir zaman zarfında ve bilgili gençler yetiştirmektir.

Mektepteki spor faaliyeti de

Spor teşkilâtı

ileridedir. Talebe arasında muhtelif spor sahalarında şampiyon olanlar vardır.

Daktilo dersleri

Mektep bundan başka iki sene zarfında hariçten 700 hanıma daktilo kursu açmış ve bunların hepsi muvaffak olarak işe girmişlerdir.

Sâkıt hanedana ait emlâk

Ankara, 27 — Şimdiye kadar sakit hanedana ait emlâkin icar ve isticar mukavele ve muameleleri 3 Mart 340 tarihli kanun mucibince hükûmet tarafından idare ediliyordu. Maliye Vekâleti defterdarlıklara bir tamim göndermiş; bundan böyle Maliye memurlarının dava ve saire dolayısile satılamamakta olan hanedan emlâkinin mukavele ve icar, isticar işlerini bunların vekillerine bırakmalarını bildirmiştir.

Pire ve Marsilya seferleri

Seyrisefain idaresi Pire hattı tarifesini hazırlamağa başlamıştır.

İdare İskenderiye seferinden sonra tesisine çalıştığı Pire seferinden alınacak netice de memnuniyet bahş olduğu takdirde, memleketimizle ticarî münasebatı fazla olan limanlara da seferler ihdas edilecektir.

Bu limanlardan bilhassa Marsilya şimdiden tetkik edilmektedir.

Alâkadar zevat, Pire seferlerinin çok büyük bir rağbetle karşılanacağını söylemektedirler.

Bir kız yatağında öldürüldü

Karaisalıya tâbi Perili köyünde fecî bir katil hâdisesi olmuştur. Mustafa ağanın kızı Raziye yatakta yatmakta iken beynine kurşun sıkılarak öldürülmüştür. Cinayetin sebebi henüz anlaşılamamış, fakat elde edilen delâil üzerine katil olması muhtemel sahıs takip edilmiştir.

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet

Asrın umdesi "Milliyet" tir.

28 TEŞRİNİEVEL 1930

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları: İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün en çok hararet 21 en az 15 derece idi. Bugün ruzgâr mütehavvil esecek hava yağmurlu olacaktır.

Tramvayda

Bir vak'a: Çarşaflı bir kadın bar bar bağırıyor.

— A dostlar! Namusum gitti! Şu biletçi olacak herif elimi sıktı...

Bu feryat önce tesir yapmadı.. Kadın devam ediyor:

— Seni utanmaz, arlanmaz alçak herif seni! Seni vallahi pas gibi ayırırım.

Biletçi cevap verdi:

— Hanım ben senin elini sık madım, bilet verdim!

—Daha söylüyor! Utanmaz alçak.. Yüksek ortakat!.. ilâahır hî bağırtı..

Ben biletçinin yerinde olsaydım, derdim:

— Eh hanım bağırıp durma, ya daha nezaket gösterip elini öpseydim ne yapacaktın?!..

İlâhî neler işidiyorum!.

Türkçe bu mudur?

Hiç bir fikir ilâve etmeden size gazetelerde ilânen tebliğ edilmiş bir maddei kanuniye nakledeceğim (Kadastro kanunu) şu madde de kaç türkçe kelime var?..

"Âmil ve müstahsillerin kanunen bilâ resim ithal edebilecekleri mevaddi iptidaiye hini ithalde alelûsul oktruva idaresine müracaatle hesabı carilerine kaydettirmeleri lâzımdır. Bu suretle kaydettirmeksizin imrar eyledikleri bilâhare tahkikat ve tetkikat ile sabit olduğu takdirde bu gibi mevaddı iptidaiyeden imal ve istihsal edilen eşya için resim verilmez ve tarife mucibince tahakkuk ettirilen mamul resmi tamamen istifa olunur.

Azizim Daver Bf.

Durudrıraz makalenizi, malâyamişeylerden vakit bulup ta okuyamamıştım, dün okuyabildim.

Güzel yazılarınıza işlerimin kesretinden ve yeni bir seyahat projesi hazırlamakla meşgul olduğum için hemen cevap vermiyeceğim.

Bir kaç gün geçerse hem sizin hiddetiniz mübeddeli sükûn olur, hem de ben sizi memnun edecek nükteler bulurum.

Yalnız her şeyden evvel şunu söyliyeyim ki, sizinle ciddî münakaşa etmemek hususundaki kararım kat'î olduğundan cevaplarım hep alaylı olacaktır. Eğer şu son defa olduğu gibi kızıp ta şahsiyattan, her birimizin ahlâki kusurlarımızdan hattâ yarısını yuttuğunuz "na..„ kelimesi gibi hırpalanmaması lâzım gelen emanetlerden bahsedecekseniz bana söyleyin de cevap vermiyeyim!..

Üstat! Asıl cevap gelinciye kadar, size bir iki sual sormama müsaade buyurun!..

Şu güzel sözüne çok mu içerel diniz?.. Vallahi bunu bilseydim yazmazdım.. Bu münasebetle bana yazdığınız:

" Göbeğime kadar dil uzattığınız o gülünç fıkranızı okudum„ nüktesi pek hoşuma gitti. Hiç orta oyunu oynadınız mı?

Bir son sual: Yazınızda:

" Kurt kocaymca köpeklere maskara olur„ diyorsunuz.. Bu darbımeselin ikimize tatbikinde siz maskara olan kurt ben de köpek oluyorum değil mi? Benim halimde tereddüdü mucip cihet pek yok, lâkin sizinkin de var:

Kurttan maksat, fındık kurdu mu?

Üstat bütün bu yazılarımda eğer bir nebze tahaflık varsa bunu daima size medyun olduğumu itiraf etmeyi nimetşinaslık vazifesi bilirim.

FELEK

Ecnebi edebiyatı

Prens von Bülow'un Hatıratı

Sabık Almanya imperatoru Wilhelm'in uzun müddet Hariciye Nazırlığını ve Başvekilliğini eden prens von Bülow'un merakla beklenilen *Hatıratı* hemen aynı zamanda Almanca ve Fransızca olarak neşredilmeğe başladı. Fransızca metnin birinci cildi geçen hafta Pariste çıkmıştır (1). Bu birinci cilt Bülow'un Hariciye Nazırlığı ve başvekilliğinin bir kısmına,yani 1897—1902 senelerine ait hatıratı ihtiva etmektedir.

Prens Bernard von Bülow Almanyanın mümtaz şahsiyetlerindendir. Hariciye Nazırı olmazdan evvel diplomasi mesleğinde uzun ve muvaffakıyetli seneler geçirmiş, memleketine hayli hizmet etmişti. İmperator Wilhelm tarafından hariciye işlerinin başına getirildiği vakit Roma sefirliğinde bulunuyordu. Bülow ondan sonra Başvekil olmuş ve bu vazifeyi 1909 senesine kadar ifa etmiştir. Siyasî hayattan çekildikten sonra zevcesinin memleketi olan İtalyada yerleşmişti. Romanın en güzel saraylarından biri olan Villa Maltada son senelerini geçirmiş ve ölmüştür (1929).

Neşredilmeğe başlıyan hatırat 1921 ve 1926 arasında yazılmıştır. Bunlardan üç cilt daha çıkacaktır. İkinci cilt 1903 — 1909 senelerine, üçüncüsü büyük harbe, dördüncüsü Bülow'un gençliğine ait hatıratı ihtiva edecektir.

(1) Mémoires du Chancelier de Bülow, I inci cilt. Naşiri: Plon, Paris.

Birinci cilde bakılırsa diğerlerinin de sabırsızlıkla beklenecek kadar meraklı olacaklarına hükmedilebilir. Filhakıka bu ilk kısım emsalsiz bir nefaset arzediyor. Bunu, şüphesiz, müellifin fikrî ve ruhî meziyetlerine medyunuz. Siyaşî hatırat kitapları ekseriya kin ve zehirle doludur. Muvaffakıyetsizliklerinin mes'uliyetini başkalarına atfetmeğe meyyal olan insanlar, bilhassa siyasî işlerde muvaffakıyetsizlik âmillerini kendi şahsiyetlerinin yahut temsil ettikleri fikirlerin zayıflığında değil, rakıplerinin hile ve desiselerinde ararlar. Halbuki Bülow, içinde bulunduğu şerait ve kendi seciyesi itibarile bu gibi düşüncelerden azadedir. Filhakıka Bülow basit bir politikacı yahut hariciye memuru olmaktan ziyade Almanyanın en güzel devrinde, Alman idealiziminin âlemşümul bir mahiyeti olduğu bir devirde, Bismarck'ın, Wağner'in devrinde yetişmiş, dimağı pek esaslı, pek kuvvetli bir Avrupaî kültürle meşbu bir şahsiyettir. Bariz Avrupalılığı ile, klasik kültürü ile Bülow, pancermanizmin en hâd devresinde zarif bir tezat teşkil etmiş olacaktır.

Bülow hatıratında imperator Wilhelm'den çok bahsediyor. Wilhelm, tahta çıktığındanberi her fırsatla irat ettiği ateşin nutuklarla yalnız Avrupanın değil, Alman ricalinin de "yüreklerini ağzına„ getiriyordu. Bülowun en büyük işi bunutuklara mâni olmak, tesirlerini tahfif etmekti. Fakat Wilhelm ele avuca sığar adam değildi; hele kalabalık içinde, merasim yahut ziyafet esnasında büsbütün kendinden geçiyordu. Bülow iş başına geçtiği sene her taraftan Wilhelm'in aklî muvazenesi hakkında garip suallere muhatap olmuştur. Fakat kendisi bu hususta pek kat'î ve sarih olarak imperatorun mecnun olmadığını, bilâkiş dimağen ve bedenen tamamile normal olduğunu, fakat bu taşkınlıkların evvelâ nevrasteniden, saniyen irsî bir gururdan ileri geldiklerini ifade ediyor. Esasen Wilhelm halim, söz anlar, kin ve gayızdan muarra bir adam olarak tarif edilmiştir.

Prens von Bülow, imperatora resmî seyahatlerinde refakat etmiş ve bu meyanda İstanbula gelmiştir. Wilhelm'in Türkiye seyahatine ait olan fasıl şayanı dikkattir. Bülow'un Türkleri anlamadığı görülüyor.Fakat Abdülhamidin zemanşnda, resmî bir misafiriliğin telâşı içinde memleketi tanımak imkânı yoktu. Hele yaancı milletlerin ruhuna nüfuz etmek hususunda fevkalâde istidatsız olan bir Alman için bu büsbütün imkânsızdır. Bülow Türkiyede bulunduğ umüddet esnasında Alman yaya bir çok iktısadî menafi teminine çalışmıştır. Fakat İngiltereyi de gücendirmemeğe ayrıca gayret etmiştir. Bu noktaya temas eden müellifin "Türkiye ile dostluğumuz benim için ancak bir iktısadî menafi temin vasıtası idi„ sözlerile Alman siyasetini veciz bir surette tarif etmiş olması, her halde saltanat devrinde memleketin ne gibi tehlikeler içinde bulunmuş olduğuna elîm bir delil, ayni zamanda acı bir şeydir.

Bülow, bir münasebetle Wilhelm'in 1918 de Holanda'ya firarından bahsederken imperatoriçe Augusta — Viktoria'nın fevkalâde güzel bir resmini çiziyor. İmperatoriça son zamana kadar Wilhelm'i vikaye ve himaye etmiş, kendisine hakıkatin söylenmesine —manevî hezimetinin neticelerinden korkarak— mâni olmuş, ve kendisine firarından sonra Holanda'da iltihak ettiği gün hudutsuz bir aşkla dolu şu sözleri söylemiştir: "Ne yapmış olursan ol, her zaman aşkımdan ve müsamahamdan emin olabilirsin„. Zevcine bu derece derin bir merbutiyet gösteren bu biçare kadın ömrünü korku içinde geçirmiştir: Wilhelm'in taşkınlıklarından, müthiş nutuklarından hâsıl olması daima muhtemel olan buhranların korkusu... Hattâ bu hususta hislerini Bülow'dan gizlememiş, daima endişesini izhar etmişti.

Müellif, eserinin bir yerinde de Wilhelm'in sulh aşkından bahsediyor. "Namusu ve vicdanı üzerine„ temin ettiği veçhile Wilhelm, Bülow'un iş başında bulunduğu müddetçe, hiç bir zaman tecavüzî bir harbi düşünmemiştir. Bülow, imperatoru şu cümle ile tavsif ediyor: "Onun arzusu tavurda, edada kabadayılıktı, fakat hakikî tehlikeye girmek değil. Hiç bir alman sulhperveri, hiç bir Fransız ya İngiliz sulhperveri Wilhelm kadar samimî ve derin bir sulh aşkı ile mütehassis değildi. Talihsizlik şurada idi ki bu hissiyatla onun meydan okumaları arasında tezat mevcuttu. Ancak bu tavur, bu tehditler kendi endişelerini gidermek içindi„

Eser, Almanyanın haricî politikasının en parlak devirlerine ait hatırata taallûk etmek itibarile on dokuzuncu asrın son senelerinde beynelmilel vaziyet hakkında fevkalâde kıymetli malûmatı ihtiva etmektedir. Ezcümle amiral von Tirpitze ve Alman donanmasının inşasına, İngilizlere ve bilhassa kralıça Victoria'ya dair müstesna sahifelerr vardır. Bilâ tereddüt denilebilir ki prens von Bülow'un hatıratı, yirminci asrın ilk sülüsünde neşredilen bu kabîl hatıratın en kıymetlilerin dendir. Bunların kıymeti yalnız ihtiva etttikleri vakayiin ehemmiyetinde değil, o vakayiin hikâyesinde hâkim olan haleti ruhiyededir. Fikrî kozmopolitizmin faidelerinden biri de geniş görmek hassasını iktisaptır. Bülow'da bu hassa pek kuvvetlidir. Her şeye tam bir Avrupalı gözü ile bakmış ve bu sayede tam olarak görmüş, anlamıştır. Bu *Hatırat,* nihayetsiz bir lezzetle okunan bir nevi şaheserdir. *Medenî* bir dimağ tarafından ibda edilmiş olan bu eser, on dokuzuncu asrın üzerine yeni bir ışık tevcih ediyor, uful etmek üzere olan bir medeniyetin heybetli bir cephesini aydınlatıyor.

R. N.

Bir yol macerası

Jak Belmon, saat yediden evvel şehre varabilmek için Şeburg yolunda arabasını dört nala koşturuyor.

Onu, bu uzak ve hiç bir güzelliği bulunmıyan limana doğru sürükliyen kuvvet ne bir iş ne de bir zevk meselesidi. Tatil aylarını İngilterede geçiren metresinden bir telgraf almıştı.. Tam saat yedide muvasalat edecekti ve Paris yolunda sevgili amanile bir kaç saat kalmağı istiyordu..

Sevgili âşık, öğleden evvel Paristen çıkmıştı.. Hiç bir şeyi görmeden, hiç bir şey düşünmeden ilerliyordu. Acaba delicesine mi seviyordu? Hayır! Bu yalnız, her gürültüyü yapmağa, ağlamağa, bağırmağa müstait güzel bir kadının emirlerine körü körüne itaate alışmış olmaktan başka bir şey değildi.

Ya vaktinde yetişemiyecek olursa felâket.. Ertesi gün başına neler gelirdi. Verecek ne cevap bulurdu?.

Koşuyordu, fakat bu da ne? Yolun ortasında bir kadın kendisine bir şeyler işaret ediyor... Dur, diyor, ne münasebetsizlik.. Gecikecek şimdi.. Sert sert sordu:

— Ne var?

Tanımadığı kadın yaklaştı.. Güzel kadındı bu; hem pek çok güzel bir kadındı bu.Jakın hiddeti zail oluyor; güzel bir kadın işte. Büyük kenarlı hasır şapkanın altında buğday renginde bir yüz.. İnsanın gözlerinden gönlüne işliyen bir çift göz, bembeyaz dişler.. Yarı şehirli, yarı köylü.. Bir parça ürkek, bir parça hilekâr velhasıl cazip.

— Mösyö beni de yanınıza alır mısınız?

— Olur, çabuk!..

— Teşekkür ederim fakat yolun kenarında sepetler var. Bir değil, iki değil, üç, dört, tam beş tane... Genç kadın onları gösteriyor.

— Sepetlerim nasıl bırakılır... Alamaz mıyız?.

Güzel kadının güzel gözleri yalvarıyor. Jak saatine bakıyor; eyvah gecikecek.

— Ne olur, alsak!..

Sepetler arabaya yükleniyor.. Ne koku bu.. Berbat bir peynir kokusu.. Jak gecikecek.

Güzel kadın, Jakın yanında. Jak soruyor:

— Nereye gideceksiniz?

— Karantana, siz?

— Şaburga!

— Ne âlâ; ben Karantanda bir sepet bırakacağım, oradan Yol üstü İsni, Valon, Manteburda da işlerim var, onları da yapmış olurum...

— Fakat ben, Şaburga saat yedide yetişmeliyim!. Ötede, beride duracak olursam geç kalırım.

Genç kadın, Jaka biraz daha yaklaşıyor:

— Ne olur Mösyö, işlerimi çabuk bitiririm, beni yol üstünde bırakmayın!..

Tatlı bir macera olurdu bu..

— Mösyö.. Sizi bekliyen, benden daha güzel mi?

Kadının güzel dudakları, dudaklarına ne kadar yakın..

Bütün hızile ilerleyen arababirdenbire yavaşladı.. Güzel kadının, güzel vücudü Jakın kolları arasında:

— Bu akşam beraberiz, değil mi?

— Olur!.

Rozin, istediği kadar beklesin.

Araba bir marşandiz tireni gibi artık şehirde bekliyor, köyde yük alıyor, yolda yük bırakıyor...

Ne çıkar, akşama Jak, güzel kadınla beraber olduktan sonra...

Kuvile geldiler, bu proğrama sonradan ilâve edilmişti... Güzel bir çiftliğin önünde genç kadın indi. Jak arabada bekliyor..

Bu saatte Rozin kim bilir ne yapıyordur, ne kadar kızmıştır.. Rozin de güzel.. Yarın Jak ona ne yalan söyliyecek..

Bu gece, böyle geçsin, şimdi beklediği Rozinden güzel ya...

Beş dakika geçti, on dakika geçti, yarım saat geçti.

İri vücutlu bir köylü arabaya doğru geliyor.

— Müsyü, size minnettarız.. Kızımı arabayla buraya kadar getirdiniz.. Geceyi de beraber geçirecekmişiz, ne âlâ. Yemeğimizi Valonda yeriz.. Sonra siz bizi buraya getirirsiniz; kızım geliyor..

Köylü ile kızı arabadalar..

Köylü, kızı, Jak lokantadalar yemek yiyorlar.. Herif mütemadiyen içiyor. Kızı, gündüzkü genç kadın değil artık.. Bündüz güzeldi, cazipti; şimdi bir mektepli kız kadar mânasız oldu.

Jak hiddetten boğulacak, ne dedi de bu saçma kızım sözüne kandı..

Çok şükür dönüyorlar, araba çifliğin önünde durdu.. Köylü sarhoş. Güç belâ indiriyorlar sarhoş sarhoş söyliyor.

— Bir ay sonra kızımın düğünü var, gelirsiniz değil mi Mösyö?

Jak küfretmemek için dişlerini sıkıyor, köylüyü zorla arabadan indiriyorlar.

Kızı hiddetli, hiddetli Jaka bağırıyor.

— Kaba herif, biraz dikkat et sene babamın bir yerini acıtacak sın.

* * *

Mektepliler müsabakası

M. Venizelosun Ankara seyahati

76 ıncı hafta üçüncülüğünü kazanan Galatasaray lisesi talebesinden Muzaffer Cevdet Beyin yazısı şudur

Haftanın en mühim haberini M. Venizelos'un Ankarayı ziyareti teşkil etmektedir.

Yunan Başvekilinin bu seyahati Türkiyede pek ziyade memnuniyetle karşılanmıştır.

Atinada Balkan konferansına iştirak eden murahhaslarımız ve sporcularımıza samimî teveccüh ve muhabbeti gösteren kıymetli misafirimiz burada aynı sıcak samimiyeti hissedecektir.

Bilhassa bu ziyaretin Cümhuriyetimizin yıldönümüne tesadüf etmesi mes'ut bir falı hayır telâkki olunabilir.

Komşu ve dost devletin Başvekili Ankarada hükûmetimizle dostluk ve hakem misakı, bahrî kuvvetler arasında bir müvazene tesisi gibi aramızdaki dostluğu ebedileştirecek müzakerelerde bulunması çok muhtemeldir. Bu itibarla Yunan diplomatının memleketimizi ziyareti Balkanlarda sulh ve itilâf cereyanları üzerinde çok ümit verici tesirler yapacağından memnuniyet ve ehemmiyetle telâkkisi lâzım gelen bir hâdisedir.

Bilmecemiz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ş	A	R	A	P	■	V	İ	S	K	İ
2	A	■	E	■	A	L	İ	■	İ	■	K
3	R	E	■	İ	R	A	D	E	■	E	R
4	A	■	İ	■	A	N	A	■	İ	■	A
5	P	A	R	A	■	E	■	E	L	E	M
6	■	L	A	N	E	■	İ	L	Â	M	■
7	V	İ	D	A	■	İ	■	E	H	İ	L
8	İ	■	E	■	E	L	E	■	İ	■	A
9	S	İ	■	İ	L	Â	H	İ	■	A	Z
10	K	■	E	■	E	M	İ	■	A	■	I
11	İ	K	R	A	M	■	L	A	Z	I	M

bilmecemizin halledilmiş şekli

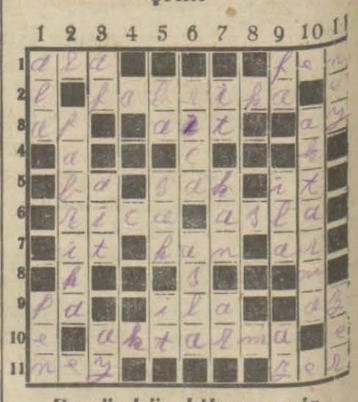

Bugünkü bilmecemiz

Soldan sağa ve yukardan aşağı

1 — İyi (3) İlmin kardeşi (3)

2 — İmlâthane (7).

3 — Bağışlama (2) Ona racı, (3) Kamer (2)

5 — Sonuna bir (e) konunca ballanır (2) Bacak (3) Köpek (2)

6 — İstirham (4) Kat'iyen (4)

7 — Köpek (2) Dem (3) Hicap (2)

9 — Nota (2) Yükselmek (3) Çok değil (2)

10 — Bir şeyi ondan ona nakletmek (7).

11 — Düdük (3) Altın (3).

(Milliyet)in edebî romanı:6

Beş hasta var!

Etem İzzet

kalmasaydı da felç, ölüm olsaydı ben ne olacaktım?. Bu günahı nasıl ödeyecektim? Zaten bütün aksilikler bir araya toplanır. Ben, annemi iyileştirip te yatağına götürürken babam uyandı:

— Hanım neredesin?..

Diye seslenmeye başladı. Sonra, ayak sesine odasından çıktı. Merdivende bizi gördü. İlk önce:

— Ne var?..

— Ne oluyor...

Filân dedi! Fakat, sonra annemi öyle bitkin ve adımlarını zor atar, beni de dışarlık kılığımla görünce ağzını açtı:

— Zaten, sen bu kadını öldüreceksin...

Nereden de içinize düştüm!. Allah gözlerimi kör edeydi de bu kadını görmiyeydim. Sen de başıma belâ olmazdın!

Nereden geliyorsun bu saatte?.

Sokakları sürttün sürttün de evin kapısını şimdi mi bulabildin?.

Böyle bir sürü küfür karışık laf! Hiç birisine cevap vermedim. Söylesem kıyametler kopacak, daha çok bağıracak, daha çok şirretliğini arttıracak.. Hem annem bütün bütün fenalaşacak, hem benim akşamdanberi korktuklarım başıma gelecek, hem de komşular ayaklanacak. Bir defa ağzını açtı mı? Çak olur, bir daha da susmak bilmez. İyisi mi, susmalı, ben de sustum. Allah elbette beni kurtaracak. Hiç olmazsa annem de benim yüzümden ikide bir kocasından lâf işitmekten, horlanmaktan kurtulur.

Övey kalan çocuğu ile kocaya varmanın ne zor olduğunu zavallı annemden anlıyorum. Kadıncağız, hiç evlenmeseymiş yahut ta beni bir yere bırakıp kocaya öyle varsaymış belki başı daha dırdırsız olurmuş!.. Benim sebebime her gün Rüştü Efendiden bir sürü lâf işitiyor! Anlaşılan, Ekrem, hiç haber getirmemiş, bunlar da öğrenememişler ki.. Baba efendi bu saate kadar benim eve gelip gelmediğimi farketmemiş, yahut ta:

— Teyzesinde...

Filân denmiştir. İhtimal biraz rahatsızsa erkendende yatıp uyumuştur. Zavallı annem de çok tecrübe ettiği için:

— Bey, kızınız gelmedi...

Filân dememiştir. Adama kızdan bahsedildi mi küplere biniyor. Kimbilir:

— Karım, benden çok başkasından getirdiği kızını mı seviyor?..

Diye düşünüyor, ne oluyor?. Anlaşılmıyor ki!.. İstiyor ki, Annem benden hiç ona hususî bir alâka ile bahsetmesin. Hattâ, biraz da yabancı kalsın! Bu, huyu da bir iki senedir peydah oldu. İhtimal ihtiyarlanmanın da tesiri var..

Kadıncağız bunun içindir ki benim biraz yaramazlığım, hoşa gitmez hallerim oldu mu,

— Aman yine baban söylenecek...

Diye kendi kendini yiyor, üzülüyor, eriyor. Bu akşam da gelmediği ona farkettirmemiş, onu uyutmuş, kendisi de pencerenin önünde saatlerce beklemiş, çırpınmış!.. Gelip söylerse,

— Cehennemin dibine kadar, neredeyse orada kalsın. Onunla mı uğraşacağım!..

Diyecek, kadıncağıza hem çıkışacak, hem de sabaha kadar rahat vermiyecek. Çenesini bir açmasın! Zaten, annemi bu hale o getirdi! Kadıncağız daha kaç yaşında. On altı yaşında evlendirmişler, on yedisinde ben olmuşum. İki sene sonra, babam şehit olmuş,

— Kâtip adam,

— Akıllı adam...

— İyi adam..

— Baba adam...

Diye tutup buna vermişler. Şimdi ben de on sekiz yaşındayım. Demek ki, otuz beş yaşında. Fakat, kim görür de ona:

— Otuz beş yaşında...

Der. Kadıncağız da ne sinir, ne et, ne kalp, ne böbrek kalmamış!

— Baba...

Demeğe de bir türlü dilim varmıyor.. Eline çok küçük gelmiş olmama rağmen hep onun geçimsizliğinden, onun kıskançlığından, onun kurt yeniği dilinden.

Kadıncağızı on sene evden dışarı çıkartmamış. Üstelik:

— Vay pencereden baktın...

— Ay seni gördüler...

Diye de zavallının beynini eritmiş. Şimdi artık onun kıskanılacak, söylenilecek tarafını bulamayınca diline beni doladı. Koca karıların dediği gibi:

— Yana yattı lâf.. Çamura battı lâf!...

Hem de ne lâf, ne çene?.. Haydi, ben aldırmıyorum... Gencim, havaîyim. E, annecim de öyle değil ya... Beni yetiştirsin, okutsun, söz getirmesin... Diye kendi kendisini eritti, yedi, bitirdi. Hâlâ da öyle. Ayakta, canlı bir mumya gibi dolaşıyor. Gece öyle acıdım ki.. Rengi sapsarı idi. Kalbi göğsünü parçalayıp dışarıya fırlıyacak gibi hızla çarpıyordu. Tek kelime söyliyemiyor,

— Anne...

Diyorum, duymuyordu. Bu buhran belki on beş yirmi dakika sürdü. Sonra, kaldırdım. Odasına çıkarırken ayaklarını zor sürüyordu! Yine, o halinde babamın gürültüsünü işitince, elile:

— Sus.. Sus..

Diye işaret ediyor, kansız dudakları mırıldanıyordu:

— Komşudan geliyor, komşudan.. Bir şey yok. Bana hafif bir fenalık geldi!..

Böyle bir kadın sevilmez... Ona tapınılır! Fakat, ah o Rüştü Efendi!.. Yüzünü görünce şeytan görmüş gibi oluyorum! Öyle soğudum ki... Zaten annemi yatağına yatırır yatırmaz, o hoyrat, densiz adamın yanında bir saniye bile kalmadım.. Doğru, odama çıktım!..

* * *

Annem, sahiden yürek sızısı olacak bir halde. Sabahleyin uyanır uyanmaz, yanına gittim.

(Bitmedi)

Şeker hastalarına müjde yerli mamulâtı halis ve

TAZE HASAN GLUTEN EKMEGI

25 Kuruş
HASAN ECZA deposunda

Avrupa'nın terkibi meçhul Gluten ekmekleri yerine gayet nefis ve bilhassa her gün taze olarak istihzar edilen ve tazeliğini on gün muhafaza eden Hasan Gluten ekmekleri büyük rağbet görmektedir.
Bir kaç sene bozulmadan dayanacak ve cevherini muhafaza edecek Gluten ekmekleri ve gevrekleri kutu paketler içerisinde 50 kuruştur. Toptancılara tenzilât.

İLÂN

% 5 faizli, 1918/1334 tarihli İstikrazı Dahilî tahvilâtı hamillerine

Teşrinisani 1930 vadeli ve 26 numaralı kupon bedelinin, 1 Teşrinisani 1930 tarihinden itibaren Osmanlı Bankasının Galatada ve Ankara İdareleri gişelerinde ye Vilâyat merakizinde bulunan bilûmum şubelerinde tediyesine mubaşeret edileceği mezkûr tahvilât hamillerine ilân olunur.

20 Türk lirası itibarî kıymetli beher tahvil kuponuna mukabil evrakı nakdiye olarak 50 kuruş tesviye olunacaktır.

Kuponların, numara borduroları ile birlikte ibraz ve teslimi üzerine Osmanlı Bankası tarafından hamillerine, berayi tediye beş gün sonra getirilmesi muktazi bir makbuz verilecektir.

Devredilecek ihtira beratı

" Betonlar hakkında „ ki icat için Sinai müdüriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 1 teşrinisani 1926 tarih ve 509 numerolu ihtira beratı hakkında bu kere başkasına ferağ veyahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayı satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul Yeni postahane arkasında Aşir efendi kütüphanesi caddesinde Türkiye Han 18-22 Numerolarda kâin vekili HANRİ WALTER İSTOK Efendiye müracaat eylemeleri ilân olunur.

Devredilecek ihtira beratı

" Tahtelbahir torpillerde veya torpillere müteallik islâhat „ hakkındaki icat için Sinai müdüriyeti umumiyesinden istihsal edilmiş olan 28 teşrinisani 1928 tarih ve 715 numerolu ihtira beratı hakkında bu kere başkasına ferağ veyahut icara verileceğinden mezkûr ihtirayı satın almak veyahut isticar etmek arzusunda bulunan zevatın İstanbul Yeni postahane arkasında Türkiye Han No 18-22 de mukim HANRİ WALTER İSTOK Efendiye müracaat eylemeleri ilân olunur.

SENEBAŞI HEDİYESİ
PİYANO

Senebaşı münasebetile sevdiklerinize kıymettar bir hediye vermek tasavvurunda iseniz bir eve hem neş'e, hem ziynet ve hem de kıymet verecek olan güzide bir PİYANO alınız. Almanya'nın meşhur PHILIPPS markasını hâmil olan işbu PİYANO taksitle ve kefil iraesi suretile satılıktır. Her gün Galata'da Kürkçübaşı Hanında, 4 numarada saat 17 den 18 e kadar görülür. Şimdiden ilk taksitleri vermek şartile PİYANO yu kendinize mal edersiniz sene başında hiç telâşa maruz kalmazsınız.

Çocukları seven, Fransızca ve İngilizce ders verebilen

GENÇ BİR ALMAN KIZI

yer arayor. Teklif mektupları için " H. K. 24 „ rumuzile İstanbul yeni postahanede 176 No lu kutuya yazılması.

İzmir dördüncü icra ve iflâs memurluğundan:

İzmirde Ecza ve Baharat Türk Anonim şirketinin 23 eylûl 930 tarihinden itibaren Ticaret mahkemesince iflâsına karar verilmiş ve Osmaniye caddesindeki mağazalarında mevcut mal tespit edilmiştir. Daha başka nerelerde emvali var ise tespit edilmek ve matlubatlarını bildirmek üzere alacaklıların da tarihi ilândan itibaren bir mah zarfında dördüncü icra masasına vesaik ile beraber müracaatları ilân olunur.

Tesisatı Elektrikiye Türk ANONİM ŞİRKETİ DAVETNAME

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim şirketi hissedaranı 29 Teşrinisani 1930 Cumartesi günü saat 16 da Beyoğlunda Tünel Meydanında Metro hanında şirketin Merkezi İdaresinde fevkalâde olarak içtimaa davet olunurlar.

Ticaret Kanununun 385 inci maddesine tevfikan, hattâ yalnız bir hisse senedine malik olan her hissedarın bu içtimaa iştirak etmeğe hakkı vardır. Bu içtimada hazır bulunmayı arzu eden hissedaran Ticaret kanununun 371 inci maddesine tevfikan, içtimadan lâakal bir hafta evvel senetlerini müddeti hulûl etmemiş olan kuponlarla beraber, İstanbulda şirketin merkezi idaresine veya Selânik Bankasına tevdi etmelidirler.

İşbu hisse senetlerinin teslimine müteallik damga ve rüsum bunları tevdi edenlere aittir.

Hissedaran, şu hususat için davet edilmişlerdir:

1) — 5 Mart 1930 da fevkalâde olarak içtima eden Hey'eti umumiye tarafından kabul edilmiş olan sermaye tezyidi tahakkuk ettirilmiş ve bu husustaki kanunî muamelâtın ifa kılınmış olduğuna ittıla hasıl etmek.

2) — Esas mukavelenamenin, 1, 5, 11, 13 ve 19 uncu maddelerinin şu veçhile tadilini tasdik eyelemek.

Madde 1 — Birinci madde 'her nevi elektrik levazımı„ kelimelerinden sonra "Havagazı„ kelimesinin ve "kuvvei muharrike„kelimelerinden evvel "havagazı„ kelimesinin ve «elektrik ve edevatı„ kelimelerinin arasına "havagazı„ kelimesinin ve «elektrik tesisatı„ kelimelerinin arasına «havagazı„ kelimelerinin ilâvesi suretile tadil olunmuştur.

Madde 5 — 5 inci madde şu veçhile tadil olunmuştur:

Şirketin sermayesi 100,000 Türk lirasından ibaret olup beherî 10 Türk lirası kıymetinde 10,000 hisseye münkasemdir.

Heyeti umumiyenin, kanunî muamelâta riayet ederek işbu sermayeyi bir ve ya bir kaç misli tezyit etmeğe salâhiyeti olacaktır. Bundan başka, şirketin tesisinde, bin adet kıymeti gayri muayyen müessis hisse senedatı ihdas edilmiştir. İşbu müessis hisse senedatı sermayeyi imza edenler beyninde taksim edilmek üzere kendilerine ita olunmuştur. İşbu müessis hisse senetlerinin adedi şirketin devamı müddetince tezyit ve ya tenkis olunamaz. Mezkûr senetler ilk beş sene zarfında nama muharrer ve gayri kabili füruht olacak ve bu müddetin inkızasında hamiline muharrer olarak füruht edilebilecektir. Gerek iptidaî sermaye gerek bilâhare usulü dairesinde yapılacak tezyitlere ait olarak şirketin mevkii tedavülde bulunan hisseleri, bedelleri tesviye edilmiş olmadıkça hiç bir veçhile sermayenin tezyidine tasaddi edilemez..

Madde 11 — 11 inci maddenin birinci fıkrası şu veçhile tadil edilmiştir:

Şirketin umur ve mesalihi heyeti umumiye tarafmdan mansup üç ilâ sekiz azadan mürekkep bir meclisi idareye ihale olunur.

Madde 13 — 13 üncü maddenin ikinci fıkrası şu veçhile tadil olunmuştur:

Müzakeratın muteber olması, lâakal azanın nısfından bir fazlasının huzuruna menuttur.

Meclisi idarenin kararları hazır bulunan azanın ekseriyeti arasile muteber olur. Tesavii ara vukuunda keyfiyet içtimaı atiye talik edilir ve onda dahi tesavii ara vuku bulursa mevzuubahs olan teklif reddolunur.

Madde 19 — 19 uncu madde şu veçhile tadil olunmuştur:

Meclisi idare şirketin umur ve emvalinin idaresi ve şirketin maksadı ile alâkadar her nevi nukut ve muamelâtın icrası için iktıdarı tammı ve şirketin imzasını istimal hakkını haizdir ve hattâ sulh olmak ve hakem tayin etmek salâhiyetine dahi maliktir . Gerek kanunla ve gerek işbu esas mukavelename ile sarahaten menedilmiyen tasarrufu emlâke müteallik muamelâtı dahi ifaya ve şirketin istimal etmiyeceği emlâki icara vermeğe mezundur.

Şirketin dahilî talimatnamelerini tanzim, şirketin memur ve acentalarını tayin ve azli ve bunların maaş, yevmiye, ücret ve ikramiyelerini takdir ve tesbit ve bunların kabul ve tekaütleri şeraitini tayin, şirketin idaresi masarifi umumiyesine ve muamelâtına muktazi levazımı tesbit, alacakları tahsil, borçlarını tesviye, senedatı ticariye tanzim ve bunlara kefalet etmek ve şirketin maksadı tesisi ile münasebattar bilûmum mukavelenamelerı akit ve tanzim, mübayaatı icra ve bunların netayicinden olan muamelâtı ifa, muamelâtı şirkette istimal olunmıyan fazla nukudun ve ihtiyat akçesinin sureti istimalini tayin etmek ve itibar üzerine ve ya şirketin menkul emvalini karşılık göstermek suretile istikrazat ta bulunmak ve heyeti umumiyeden istihsal edilecek kararı mahsusa tevfikan şirketin emvali gayri menkulesini terhin ve ya tahvilât ihraç eylemek şuretile istikraz akdetmek gibi hususatı ifa meclisi idarenin cümlei salâhiyetindendir.

İşbu salâhiyetler tahdidi olmayıp tadadidir. Ve kanunun ve ya esas mukavelename ile heyeti umumiyeye ait olarak tahsis edilmemiş olan her cihet meclisi idarenin salâhiyeti dahilindedir.

Meclisi idarenin reisi gerek müddei ve gerek müddeaaleyh sıfatile huzuru hâkimde bizzat veya bilvekâle şirket namına mürafaada bulunur.

3 — Balâdaki metinlerin esas mukavelename tasdik muamelelerini takip etmek için meclise salâhiyeti tamme vermek.

Istanbul Tramvay Şirketi

İstanbul travmay şirketinin 29 teşrinisani 1930 cumartesi günü sat 15 te fevkalâde surette in'ikat edecek olan hissedaran heyeti umumiyesine davet ilânıdır.

İstanbul tramvay şirketi hissedaranı, 29 teşrinisani 1930 cumartesi günü Beyoğlunda Tünel meydanında Metro Hanında kâin şirketin merkezi idaresinde, saat 15 te fevkalâde surette in'ikat edecek olan heyeti umumiyeye davet olunurlar.

Ticaret kanunun 385 inci maddesi ahkâmına tevfikan her bir hissedar hattâ tek bir hisseye malik olsa bile, heyeti umumîyeye iştirak edebilir.

İşbu heyeti umumiyede hazır bulunmak istiyen hissedaranın, ticaret kanununun 371 inci maddesi ahkâmına tevfikan içtima tarihinden lâakal bir hafta evvel, vadesi hulûl etmemiş kuponları ile beraber hisse senetlerini:

İstanbulda şirketin merkezi idaresine ,

Osmanlı Bankasına

Selânik Bankasına

Brükselde Société Financiére de Transports et d'Entreprises Industrielles nam şirketeı tevdi etmeleri icap eder.

İşbu hisse senetlerinin teslimine müteallik damga ve sair rüsum, bunları tevdi edenlere aittir.

RUZNAMEİ MÜZAKERAT

Hissederana şu hususat için davet edilmişlerdir:

1 — Şirket esas mukavelenamesinin 6, 13, 33, 44 ve 47 inci maddeleri ni şu suretle tadiline karar vermek .

Madde 6 — Altıncı maddenin ilk iki fıkrası, hazfedilerek yerine şu metin konulmuştur:

"Şirketin sermayei hazırası 27 milyon İsviçre frangıdır. İşbu sermeye, bedeli kâmilen tesviye edilmiş her biri 315, 67, 1-2 İsviçre frangı kıymeti itibariyede 85, 531 hisse senedine münakaşendir.

Meclisi idarenin kararı ile, işbu sermaye, Meclisin tayin edeceği tarz ve şekillere göre, her biri 150 İsviçre frangı kıymetinde 180,000 hisse senedine inkısam edebilecektir.

Heyeti umumiye, bir ve yahut müteaddit defalarda şirketin sermayei hazırasını, kanun ahkâmına tevfikan hareket etmek şartile, 54 milyon İsviçre frangın, iblâğ edebilecektir.

Madde 13 — On üçüncü maddenin başındaki:

" Altıncı maddenin B harfı ile mezkûr olu„ cümlesi hazfedilmiştir.

Madde 33 — 33 üncü maddenin ilk cümlesi yerine şu metin yazılmıştır:

" Şirketin esas mukavelenamesinde ve yahut kanunda muarız ahkâm bulunan mevzular müstesna olmak üzere heyeti umumiyeler, şirket sermayesinin lâakal dörtte birini temsil eden hissedaran hazır olduğu takdirde muntazam surette in'ikat etmiş olur.„

Madde 44 — 44 üncü madde şu suretle tadil edilmiştir:

"Balâda mukarrer masarifin tesviyesinden sonra baki kalan hasılâttan berveçhi ati ifraz olunur:

1 — Tekmil masarifi fevkalâde ve gayri melhuzeye karşılık olmak üzere bir ihtiyat akçesinin teşkiline tahsis olunan yüzde 5

2 — Tesisatı iptidaiye hesabının imtiyazatın inkızasından beş sene mukaddem külliyen tediye edilebilmesi suretile hesap olunup bir resülmal akçesi teşkiline kâfi bir meblâğ.

Meclisi idarenin teklifi üzerine, heyeti umumiye, münasip gördüğü zaman, balâdaki ikinci fıkrada bahsedilen resülmal akçesinin tekmilen ve ya kısmen istimalile, hisse senetleri istifasına karar verebilecektir.

3 — İmha edilmemiş olan hisse senetleri hamillerine sermayei mevzua üzerinden senevî yüzde beş nisbetinde bir hissei temettü tediyesine kâfi bir meblâğ.

Fazlai varidattan berveçhi ati ifraz olunur:

A — Mukavelâtı hususiyelerine tevfikan ve hukuku müktesebelerine karşı müessislere ita edilmiş olan senetlerin hamillerine tevzi edilmek için yüzde altı.

B— Meclisi idare azasının mutasarrif oldukları hisselere nisbeten beyinlerinde taksim edilmek üzere yüzde dört.

İşbu ifrazatı muhtelifeden sonra kalan temettüat, imha olunmuş veya olunmamış bilcümle hisse senetleri beyninde taksim olunacaktır. İmha olunan hisse senetlerine ait temettüatın nisbeti, hisse senedatı mukabilinde ita edilmiş olan esham hamillerine tevzi olunaçaktır.

Madde 47 — 47 inci madde şu suretle tadil edilmiştir:

"İhtiyat akçesi, vaz'edilen sermayenin yirmi de birine baliğ oldukta 44 üncü maddede tayin olunan yüzde beş ifrazı mecburi olmıyacak ve ihtiyat akçesi, miktarı mezkûrdan aşağı tedenni ettiği takdirde maddei mezkûre ahkâmı gene cari olacaktır.

2 — Esas mukavelenamenin balâdaki metinlerinin tasdikine ait muamelâtın tatbiki için meclisi idareye salâhiyeti tamme ita eylemek.

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden:

Müflis Hacı Hüseyin zade Nadir beye ait olup mahkemece satılmasına karar verilen tahta imalât sandığı, çırgana iskemle, baskül, sepet ve emsali eşya 30 teşrinievvel 930 tarihine müsadif perşembe günü saat 11 Ahırkapıda akbıyıkta kâim Türkiye iş bankası deposunda satılacağından taliplerin müracaatı ilân olunur.

Galata'da Karaköy'de Börekçi fırını ittisalinde büyük mahallebicinin üstünde

EKSELSIOR

Büyük ELBİSE FABRİKASI

Birinci sınıf kumaşlardan mamul ve kusursuz biçimde gayet şık elbiseler her yerden ucuz satan yegâne müessesedir.

Erkeklere mahsus gayet müntahap PARDESULER, PALTOLAR, KOSTUMLER, ve MUŞAMBALARIN müntahap çeşitleri ve hanımlara mahsus mantolarla ipekli muşambalar.

Erkekler için

Muşambalar	İngiliz	9½ Liradan itibaren
Muşambalar	Çevirilebilir	14½ „
Muşambalar	Astarlı	19½ „
Pardesüler	Gabardin müflon ile	25½ „
Pardesüler	Meşhur Mandelberg marka empermeabilize gabardin	29½ „
Pardesüler	Meşhur mandelberg marka müflon ile	37½ „
Pardesüler	İngiliz biçimi kumaştan	22½ „
Trençkotlar		17½ „
Paltolar	Yünlü	13½ „
Kostümler	İngiliz biçimi	14½ „
Kostümler	Lâcivert ve siyah	18½ „

Hanımlar için

Muşambalar	Deri taklidi muhtelif renklerde	13½ Liradan itibaren
Muşambalar	Çevrilebilir	14½ „
Trençkotlar	Muhtelif renklerde	17½ „
Muşambalar	Po dö peş	14½ „
Muşambalar	İpekli	18½ „

Çocuklar için

Muşambalar	Kauçuktan	4½ „
Muşambalar	Bivertin	7½ „
Trençkotlar		9½ „
Paltolar	Yünlü	9½ „

Tediyatta Büyük Teshilât = Toptan Fiatına Perakende Satış

BİR RESİM

GÜNÜN İZMİRİ

Milliyet

28 T. EVVEL 930

Kral Nadir Han Kâbilde Afgan istiklâlinin on ikinci senei devriyesi münasebetile nutuk söylerken

İzmir İş Bankası memurlarının grup halinde çektirdikleri bir resim

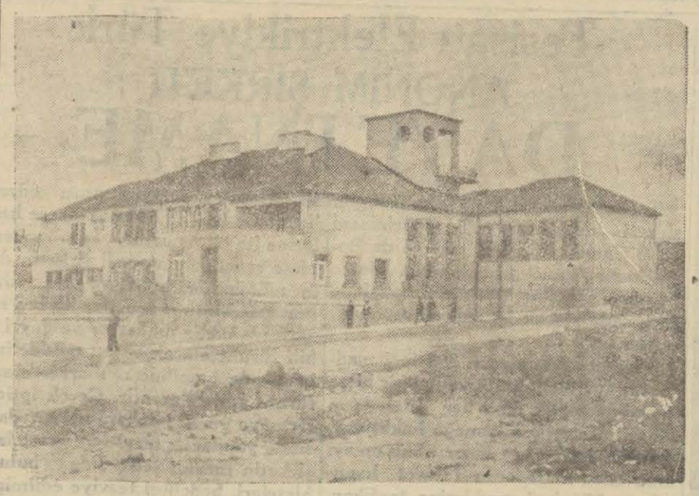

Ankarada yeni inşa edilen Ticaret mektebi binası

Ankara Ticaret mektebi talebesi ve hey'eti talimiyesi

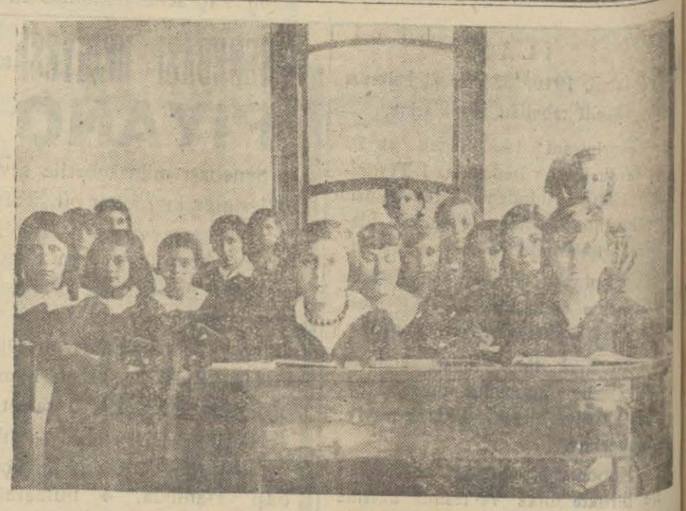

Bu sene kız ameli hayat mektebinde iki yüz kız ders okumaktadır. Şimdiye kadar bu mektepten mezun olanlar yüze baliğ olmuştur. Resimde ameli hayat talebesini deste görüyoruz.

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Hacer Hanımın 17236 ikraz numaralı deyn senedi mucibince Emniyet Sandığından istikraz eylediği meblâğ mukabilinde sandık namına merhun bulunan Yenibahçede Defterdar Ahmetçelebi mahallesinde Kazaskercamii sokağında eski 5 ve yeni 7,9 numaralı maabahçe natamam bir hanenin tamamı vadesi hitamında borcun ödenmemesi hasebile müzayedeye çıkarılarak beş yüz elli lira bedel mukabilinde müşterisi namına kat'i kararı çekilmiş ve istikraz esnasında borçlunun tayin eylediği ikametgâhına tebligat icrası için gönderilen üç günlük son ihbarname zahrına mahallesi hey'eti ihtiyariyesince yazılan meşruhattan Hacer Hanımın vefat eylediği ve oğulları Lûtfi, Şahap, Hayrettin Beylerden başka mirasçısı olmadığı ve bunlardan sagir Hayrettin Beyin bulunduğu mektebin ve vasisi olup olmadığının meçhul bulunduğu anlaşılmış ve diğer vereseye tebligatı lâzime icra kılınmış olduğundan ilân tarihinden itibaren üç gün zarfında borç tamamen ödenmediği takdirde mezkûr hanenin müşterisi namına kat'i ferağ muamelesinin icra kılınacağı ilân olunur.

Jandarma imalâthane müdürlüğünden:

19888 ilâ 21760 takım maa serpuş ve dolak yazlık elbise biçki ve imaliyesi kapalı zarfla münakasaya konuldu Münakasa 8-11-930 cumartesi günü saat on dörtte İstanbulda gedik paşada Jandarma imalâthanesinde yapılacaktır. Şartname imalâthaneden tevzi olunur teklifnamenin tarzı imlâsı şartnamede yazılıdır.

Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Halil Nuri Efendi ve Ayşe Münevver Hanımın 16770 ikraz numaralı deyn senedi mucibince Emniyet Sandığından istikraz eyledikleri meblâğ mukabilinde sandık namına merhun bulunan Galatada Hacı âma mahallesinde Çeşme meydanı caddesinde eski ve yeni 22 numaralı münhedim hane arsasının tamamı vadesi hitamında borcun ödenmemesi hasebile müzayedeye çıkarılarak beşyüz elli lira bedel mukabilinde müşterisi namına kat'i kararı çekilmiş ve borçluların istikraz esnasında tayin eyledikleri ikametgâhlarına tebligat ifası için gönderilen üç günlük son ihbarname zahrına mahallesi heyeti ihtiyariyesince yazılan meşruhattan halihazır ikametgâhlarının mechul olduğu anlaşılmış olduğundan ilân tarihinden itibaren üç gün zarfında borç tamamen ödenmediği takdirde mezkûr arsanın müşterisi namına kat'i ferağ muamelesinin icra kılınacağı ilân olunur.

İspirto ve ispirtolu içkiler inhisarı umum müdürlüğünden:

1,500,000 adet boş şişe

Kapalı zarf usulile 8 teşrinisani 930 tarihinde bilmünakasa alınacaktır. Talîplerin şartnameyi almak üzere ticaret şubesine müracaatları.

İstanbul belediyesi ilânları

İstanbul Belediyesinden: Beyoğlu Tephirhanesi yanındaki arsada bulunan Seyyar hamam 30 teşrinievvel 930 tarihinde mahallinde müzayede ile satılacağından taliplerin mezkûr mahallde bulunacak memura müracaatları.

* * *

İstanbul belediyesinden: Eczayı tıbbiye namı altında fıçı, damacana şişe güğü, kafes, sandık ve çelik borular içinde rusumat idaresi ve liman şirketi tarafından Çubuklu gaz depolarına gönderilmekte olan mevadı muhrika ve eczayı kimyeviyenin kilosundan birinci ay için 25 ikinci ay için 15 ve müteakip aylar için 10 kuruş ardiye resmi alınması Cemiyeti umumiyel Belediyece tekarrur etmiştir. Alâkadaranın malûmu olmak üzere ilân olunur.

* * *

İstanbul Belediyesinden: Mübayaasına lüzum görülen 28×2, 5×3,30 eb'adında 330 adet çidene ile 40 kilo yağlı boya açık münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnameyi görmek için her gün müzayedeye girmek için ihale günü olan 19 teşrinisani 930 çarşamba günü Levazım müdürlüğüne gelmeleri.

Ticaret işleri umum müdürlüğünden;

30 İkincitşrin 330 tarihli kanun hükümlerine göre Türkiyede İş yapmağa izinli bulunan ecnebî şirketlerinden (Di Mos İstimşip Kompani limitet şirketi) bu kerre müracaatla şirket hissedarlar hey'eti umumiyesince şirket ünvanının (Ceymis Mos ve Kampini (Mos Layn) limtet) e tehvil edildiğini bildirmiş ve lâzım gelen vesikaları vermiştir.

Keyfiyet muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

Devlet Demiryolları idaresi ilânatı

40 ton karpit kapalı zarf münakasaya konmuştur.

Münakasa 26-11-930 tarihinde çarşamba günü saat 15 de Ankarada devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münaakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 14,30 a kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankarada ve Haydaraşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

PSALTİ MÜESSESATI

ŞARKIN En büyük mefruşat mağazaları en mühim mobilya fabrikası

Tesisatı umumiye taahhüt olunur - inşaata ait asarı nefise işleri.

Satış daireleri: Beyoğlu Tahtakale sokağı, Belediye dairesi karşısında (kendi ebniyesinde).

Muhtelif fiatlarda eski ve yeni tarzda imal edilmiş mobilyaların müntehap çeşitleri bulunur. Asrî ve tezyinat eşyası.

Büyük bir stok üzerine hususî şerait ve teshilât

Yüksek Mühendis mektebi mubayaat komisyonundan:

Metre	
200	Paltoluk kumaş
563	elbiselik „

Mektep talebesi için lüzumu olan yukarıda mıktarı yazılı yerli kumaş kapalı zarf usulile mübayaa edilecektir. Münakasası 18-11-930 tarihine müsadif salı günü saat 14te yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini ve memhur numunesini görmek üzre müracaatları ve teminat akçelerini münakasa gününden evvel mektep muhasebesine tevdi etmeleri ilân olunur.

Ece abat mal müdirliğinden;

Kaza ot mahsulü 5-10-930 tarihinden itibaren pazarlıkla satılmak için bir ay müddetle müzayedeye konmuştur.

Türkiye iş bankasından:

Cümhuriyet Bayramı münasebetile 29 Teşrinievvel 930 çarşamba günü İstanbul ve Beyoğlu şubelerimzi kapalı bulunacaktır.

P. T. T. Levazim ve mebani müdürlüğünden:

P. T. T. ihtiyacı için 10,000 kilo nışadır kapalı zarf usulü ile münakasaya konulmuştur.

Münakasa 13kânunuevvel 930 tarihine müsadif çarşamba günüdür Taliplerin şartnameyi almak için her gün ve münakasaya iştirak için de teminat ve teklifnamelerini havi ve usulü dairesinde kapatılmış zarflarını yevmi mezkûrda saat on dörde kadar Yeni postahanede komisyon riyasetine tevdi eylemeleri.

Emvali metruke müdürlüğünden:

Satılık hane

İmrahor İlyasbey mahallesinde Kuyulu bakkal sokağında eski 43 yeni 34 numaralı hanenin bedeli sekiz taksitte ödenmek üzere 2204 lira bedeli muhammen ile 16-11-930 tarihine müsadif pazar günü saat 14 de pazarlık suretile icrayı müzayedesi mukarrerdir. Taliplerin %7,50 teminat makbuzlarile İstanbul Millî emlâk müdüriyeti satış komisyonuna müracaat eylemeleri.

Ticaret Borsasından:

Cümhuriyet Bayramına müsadif 29 Teşrinievvel 930 çarşamba günü Borsa kapalıdır.

Umumî kâtiplik

Emlâk ve Eytam Bankası İstanbul şubesinden:

Satılık Hane

Esas No.	Mevki ve Nevi
75	Kandilli Vaniköy çaddesinde maa bahçe 1 No. lı kâgir hane

Balâda yazılı hane bedeli peşin veya mukassatan tesviye edilmek üzere pazarlıkla satılacaktır. İştiraya talip olanların teminat akçalarını hamilen 26-11-930 çarşamba günü saat onaltıda şubemize müracaatları.

İstanbul limanı sahil sıhhiye merkezi baştabipliğinden:

Urla tahaffuzhanesinde teslim edilmek üzre aleni münakasa suretile 65 ton çamlı maden kömürü alınacaktır.

Münakasa günü 17 T.Sani 930 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 olarak tesbit edilmiş olduğundan talip olanların şartnameyi görmek üzere her gün Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında kâin merkezimiz levazım ve mübayaa memurluğuna ve münakasaya iştirak etmek üzere de yevmi mezkûrda mübayaa komisyonuna müracaatları ilân olunur.

İstanbul Adliye levazım müdürlüğünden:

Biga Noter muavinliği inhilâl etmiştir. İmtihansız noter olmak şeraitini haiz olanların bir ay içinde Adliye vekâletine ve bu şartları haiz olmıyanların imtihanları yapılmak üzere mahallî encümeni adlisine müracaatları.

Mes'ul Müdür: Bürhaneddin